

v čísle: fiktívne rozhovory so Santa Clausom a Mikulášom, téma čísla Vianočný Nový rok, ... dlhá suška, bledé líčka... II, hydepark, volby vúc ...
foto by :vincent bocko: tohoročná snehová nádielka

blog študentov žurnalistiky ffku
<http://zumag.ku.sk>

3

papierová verzia časopisu
študentov katedry žurnalistiky ffku v ružomberku
<http://zumag.ku.sk/papier>
ročník 3 | číslo 3 (december 2005)

Editorial

Redakcia

Časopis študentov žurnalistiky :ZUMAG

Ročník II. + I.
Vychádza každý 15. deň v mesiaci
(3. číslo špeciálne 15. decembra)

Počet strán
:24

:šéfredaktor
Peter Kravčák

:redaktori
Vladimír Buzna
Marek Hasák
Dávid Juck
Janka Jurčišinová
Monika Kureková
Michal Lipiak
Róbert Lupták
Dušan Petričko

:grafika
Vincent Bocko

:editori
Mgr. Katarína Žatkuliaková
(jazyková korektúra)
doc. Peter Olekšák

:foto
internet, autori

:tlac
Rektorát KU

:cena
Symbolických 5,90 Sk

:predaj
Redaktori kolportérsky
Vrátnice na FF KU
CopyCentrum na FF KU

**:svoje postrehy a konštrukívne
námety nám môžete posielat' na**
zumag@fphil.ku.sk
(redakčný e-mail)

Síce to tak nevyzerá, nie je sneh ani veľká zima, ale už niekoľko dní máme december. K dokonalým Vianociam už chýba len tá biela pokrývka, preto sa prosím všetci modlite za snehové vločky. Verím, že viacerí nemáte radi zabladené Vianoce. Takže ak spojíme sily, možno si to Perinbabka rozmyslí.

O pár dní končí ďalší kalendárny rok. Ubehlo to tak rýchlo a my sme nič nestihli. Kol'ko predsa všetci sme si dali minulý rok? Znova sme pribrali, neprestali sme fajčiť, neučíme sa... A zas treba začať vymýšľať nové neuskutočiteľné úlohy, aby bolo čo po Novom roku porušovať.

I škola nám začala len pre chvíľku, no čas uteká akosi prirýchlo, lebo sa začína skúškové obdobie. Na to sa určite neteší nikto. Skôr sa nevieme dočkať Vianoc či novoročných osláv. A práve v tomto chaotickom období odovzdávania prác a zápočtov sa znova hlási o slovo nové číslo Zumagu.

Osadenstvo redakčnej rady malo dilemu, či venovať toto číslo vianočným sviatkom, keďže sú všade okolo, ale akoby stratili svoju hodnotu a čaro. Predsa sme sa rozhodli, že na stranach tohto čísla všetkým pripomienieme čosi také čarovné a nekomerčné. Niečo čo sa vytratilo z tých súčasných Vianoc (str. 12 - 17). Ak sa počas týchto sviatkov nebudete náhodou prejedaať a učíť, alebo nebudeste mať nič hodnotné na čítanie, siahnite po tomto čísle. Možno sa dozviete aj niečo, čo ste o sviatkoch ešte nevedeli. Ak nie, tak sa aspoň pousmejte nad tým, ako idealisticky vidia Vianoce ľudia na našej univerzite. A možno znova nájdete pod stromčekom malého Ježiška. Nie mobil, notebook, fotoaparát, alebo aký je teraz najžiadanejší darček...

Za celú redakciu Zumagu prajem čitateľom, nech ich cez sviatky sprevádzia pravý Duch Vianoc.

:jana jurčišinová:

:indoor

danie na základni FFKU

:outdoor

danie za múrami FFKU

:hydepark
názovy a komentáre

:P.O.Box

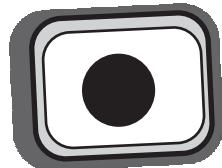
stĺpček petra olekšáka

:duch-na-ku
náboženský kút

:téma
nosná téma čísla

:sport
futbal, basket, tipos

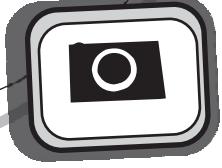
:menzoviny
šéfkuchár Dušan

:i-netoviny
best uff zumag.ku.sk

:interview
rozhovor s niekým

:fotoreport
obrázkovisko

Bodka Týždňa vedy EÚ v rézii Katedry žurnalistiky

Konferencia s medzinárodnou účasťou pod názvom Vedeckovýskumné dimenzie žurnalistickej komunikácie ukončila druhý novembrový piatok na Filozofickej fakulte v miestnosti Ladislava Hanusa Týždeň vedy Európskej únie. Tému Žurnalistika a práca s verejnosťou rozvinul Wolfgang Duchkowitsch z rakúskeho vedeckého inštitútu pre žurnalistiku. Načrtnutím vzťahu sociológie a náboženstva sa zaoberal prof. Tadeusz Załępa. Berndt Semrad, druhý zástupca z rakúskeho inštitútu, prezentoval účastníkom seminára svoj pohľad na kvalitu žurnalistiky. Na seminári vystúpili aj odborníci z domácej, slovenskej pedagogicko-novinárskej obce. So sociálnym výskumom žurnalistiky zoznámil študentov a hostí doc. Samuel Brečka. Vedúci Katedry žurnalistiky na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, Jozef Vatrál, rozobil problematiku etiky a techniky citovania. Niekoľko slov o metodológii žurnalistiky pripojil prof. Andrej Tušer. Tému história médií a medializácie v skratke priblížila doc. Danuša Serafinová a predmetu skúmania kvality televíznych programov sa dotkol doc. Imrich Jenča.

:veronika husárová:

Európa, kultúra a školstvo: vzťahy a ciele

Katolícka univerzita (KU) v Ružomberku pripravila spolu s Teologickou fakultou v Košiciach a Teologickým inštitútom v Spišskej Kapitule v priestoroch Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej kapitule pre študentov teológie a poslucháčov z Pedagogickej a Filozofickej fakulty v rámci Týždňa vedy v Európskej Unie odborný seminár pod názvom Európa, kultúra a školstvo vzťahy a ciele. Reflexiu dnešných fenoménov priblížil rektor seminára Mons. Jozef Jarab. Prorektor KU Ján Kurucz objasnil tému Toxický terorizmus na prahu 21. storočia a Gašpar Fronec Miesto filozofie na teologických fakultách.

:ml:

Akadem - sila spoločenstva, modlitby a viery

V 2. čísle sme vám priniesli informáciu o tom, že už v tom dnešnom si budete môcť nájsť viac informácií o celoslovenskom stretnutí akademickej mládeže Akadem 2005. Pre nedostatok miesta v našom časopise sa nám ho však ale nepodarilo zaradiť. Reportáz o Akademie si ale môžete prečítať v 50. čísle Katolíckych novín alebo na stránkach www.tkkbs.sk.

:ml:

Pavol Ušák Oliva „známy-neznámy“

Vedecký ústav Ladislava Hanusa pripravil vo štvrtok 10. novembra v posluchárni Ladislava Hanusa už druhé literárnovedné popoludnie pod názvom Osobnosť katolíckej moderny - knáz a básnik Pavol Ušák Oliva. Študentov a pedagógov Filozofickej fakulty (FF KU) s ním zoznámil nielen dekan FF KU doc. Imrich Vaško a Mgr. Monika Kekeliaková, ale aj prof. Jozef Šimončič a literárnym pásmom aj sestra Pavla Ušáka Olivu Hana Kostelanská a Hilda Micháliková.

:ml:

stretnutie animátorov Akademu v čajovni

prof. Jozef Šimončič pred mikrofónom

Výzvy bioetiky téma súčasnosti

Bioetické výzvy boli témou stretnutia, ktoré skončilo v piatok 11. novembra v organovej miestnosti na rektórate Katolíckej univerzity (KU) v Ružomberku. Hodnoty ľudskosti a života, vzťah vedy a praxe v medicíne, ale aj vzťah lekára a pacienta rozoberali vo svojich vystúpeniach domáci i zahraniční odborníci pod vedením poslancu Európskeho parlamentu Miroslava Mikolášika. "V mnohých krajinách podkopávajú rozhodnutia, ktoré robia inštitúcie zaoberejúce sa normami bioetiky. A tam je cieľom našich snaž obhajovať štandardy," povedal pre regionálny denník Slovenskej televízie Peter Liese, europoslanec z Nemecka.

:michal lipiak:

Tlačová ataše americkej ambasády v aule Jána Pavla II.

○○④○ ○○○○

Ján Pavol II. "na návštive" Filozofickej fakulty

Filozofická fakulta Katolíckej univerzity (FF KU) pripravila v rámci Fakultného seminára, v pondelok 14. novembra, ďalšiu zo série prednášok. Študentov do auly Jána Pavla II. príšiel pozdraviť nielen hlavný moderátor seminárov, dekan FF KU doc. Imrich Vaško, ale aj najmä kultúrna ataše z americkej veľvyslanectva v Bratislave, Barbara Zigli. Cieľom jej prednášky bolo odhalenie vzťahu medzi americkou vládou a médiami, ktoré v Spojených štátach americaných (USA) fungujú. Podľa tlačovej ataše, vláda každej krajiny nemôže limitovať tlač a žurnalistov. „Ak novinári zákony dodržiavajú, nemusia sa ničoho báť,“ uviedla. V prednáške sa dotkla aj témy praktickej komunikácie tlačového oddelenia americkej ambasády na Slovensku s novinármi. V súčasnosti tam pracujú štyria pracovníci. Okrem Barbary Zigli, ktorá na Slovensku pôsobí už tri roky, sú to ešte traja Slováci. Celkovo na americkej ambasáde pracuje viac Slovákov ako Američanov,“ hovorí Zigli. Študentov v diskusii zaujímali nielen témy vízovej povinnosti USA voči ostatným štátom, spôsoby získania americkej občianstva, ale otázky dotýkajúce sa priamo americkej ambasády. V závere sa tlačová ataše Barbara Zigli prihovorila študentom aj v čínskom jazyku. Prečo? „Po čínsky viem lepšie ako po slovensky,“ zakončila.
:ml:

Oslavy Medzinárodného dňa študentstva

Pri príležitosti Medzinárodného dňa študentov pripravil v stredu 16. novembra novotvoriaci sa študentský klub Katolíckej univerzity a Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka študentský pochod mestom Ružomberok. Oslava vyvrcholila študentskou diskotékou. Už na druhý deň, vo štvrtok 17. novembra, študenti a pedagógovia navštívili poľský Osvienčim a Wadovice.
:ml:

Predsedu parlamentu na „mládežke“ v Rybárpoli

„Schválenie návrhu na zriadenie Katolíckej univerzity v Ružomberku považujem za najdôležitejší krok, ktorý som podporil počas môjho 16-ročného pôsobenia v politike,“ povedal v diskusii so študentmi predsedu parlamentu Pavol Hrušovský, ktorý sa uplynulý mesiac zúčastnil na jednej z mládežníckych sv. omší v kostole sv. Rodiny v Rybárpoli.
:ml:

Slovné druhy a gramatické kategórie z pohľadu odborníka

Vymedzením základných i nezákladných druhov a gramatických kategórií slovných druhov zo synchrónneho pohľadu sa pred študentmi Filozofickej fakulty zaobral v utorok 22. novembra v miestnosti Antona Neurvitha prof. Karol Kamiš z Pedagogickej fakulty Univerzity J. E. Purkyně z Ústí nad Labem. Prednášku pripravila pobočka Slovenskej jazykovednej spoločnosti Ružomberok.
:ml:

Mladí žurnalisti prezentovali knihy

Dvaja mladí žurnalisti Pavlína Kudláčková a Peter Kubica, pripravili 22. novembra v miestnosti Ladislava Hanusa prezentáciu dvoch nových kníh. Slovenské médiá vo Švajčiarsku je názov novinky od redaktorky českej televízie Pavlíny Kudláčkovej. Aktívny novinár Peter Kubica prezentoval preklad nemeckého originálu knihy Ulrich Beck - Čo je to globalizácia?
:michal lipiak:

Po rektoráte Katolíckej univerzity, skrášľuje fotografická výstava - Ján Pavol II. a Rok Eucharistie, zložená z obrazov zosnulého pápeža, aj Filozofickú fakultu (FF KU). Na druhom a treťom poschodí majú možnosť návštěvníci vidieť viac ako 20 panelov fotografií. Putovná výstava, ktorú na FF KU pripravilo Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka a Vedecký ústav Ladislava Hanusa, bude pre všetkých prístupná až do Vianoc.
:ml:

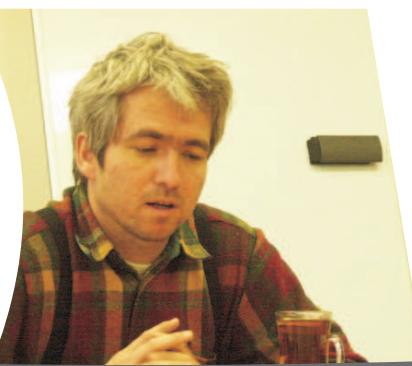

„Historický“ historický deň

Slovensko v zrkadle dejín bol názov historického dňa, ktorý zorganizoval v priestoroch rektorátu Katolíckej univerzity historický spolok Filozofickej fakulty v stredu 23. novembra. V bohatom programe nechybali študentské prednášky na rozličné témy, spevácke vystúpenie zboru Mladost' z Turčianskych Teplíc či návštěva Liptovského múzea v Ružomberku. Záver patril Historickému plesu v dobových kostýnoch, ktorý pripravila kultúrna sekcia Univerzitného pastoračného centra Jána Vojtaššáka.

:ml:

(Foto)reportér Týždňa v "masslabe"

Študentov žurnalistiky poctil svojou návštěvou 9. decembra reportér z periodika Týždeň Andrej Bán. Rozprával nám o svojich cestách, o svojich skúsenostiach a vo vzájomnej diskusii so študentmi došlo k obohateniu obidvoch strán.

:vincent bocko:

Work & Travel láka aj študentov KU

Dva info meetingy pripravili tretí novembrový týždeň bývalí účastníci medzinárodného programu Work & Travel na Filozofickej a Pedagogickej fakulte. Jeden z účastníkov pre Zumag povedal, že na fakultách sa chystajú zorganizovať aj ďalšie meetingy. „V Ružomberku je veľmi veľký potenciál mladých ľudí, ktorí majú možnosť spoznáť tento program,“

povedal.

:ml:

Psychológia bez psyché

Tému Základné problémy súčasnej psychológie odhalil pred študentmi vo svojej prednáške v pondelok 28. novembra renomovaný psychológ z Masarykovej univerzity v Brne doc. Jiří Dan. Vychádzal z prednášky Karla Gustava Junga, ktorý ju predniesol v 30-tych rokoch minulého storočia. Venoval sa aj racionalnosti a emocionálnosti jednotlivcov i celých krajín, vedomiu i nevedomiu a dokonca aj vedomému nevedomiu.

:michal vrták:zu3:

Podpredseda ÚPN v aule Jána Pavla II.

Druhý decembrový týždeň zavítal medzi akademickú obec Filozofickej fakulty v aule Jána Pavla II. podpredseda Ústavu pamäti národa (ÚPN) Ing. Marián Gula. Na fakultnom seminári predstavil činnosť ÚPN.

Vyrovnanie sa s komunistickou minulosťou je podľa neho pre Slovákov špecifický problém. Roky 1948 až 1989 znamenali pre naše územie obdobie totalitného režimu. V roku 1992 došlo k rozdeleniu federácie. V Čechách to od začiatku prebiehalo inak, ako na Slovensku. Vznikla strana Verejnosc' proti násiliu. Od roku 1968 začal platit' rehabilitačný zákon (v roku 1970 bol novelizovaný).

Rehabilitácie sa ale neskôr zastavili. Časť z nich bola dokonca zrušená, povedal počas prednášky Marián Gula. Ako ďalej pokračoval, rehabilitácie obnovila až generálna prokuratúra vo februári roku 1990. V apríli tohto istého roku vyšiel zákon o súdnych rehabilitáciach, ktorý určil, aké trestné činy budú rehabilitované (napr. sabotáže, nedovolené prechody cez hranice...). Následne boli prijaté reštitučné zákony.

Inžinier Gula uviedol pred študentmi aj niekoľko zaujímavostí. Jednou z nich je napríklad aj to, že u nás už na rozdiel od Českej republiky neplatí tzv. "Iustračný zákon", ktorého cieľom je zabrániť, aby sa do vysokých funkcií v štáte dostali osoby vo vysokých funkciách bývalého režimu. A ako sa podľa podpredsedu ÚPN prejavilo vyrovnávanie sa s komunistickou minulosťou na Slovensku po roku 1992? V roku 1996 bol prijatý Zákon o nemorálnosti a protipravnosti komunistického režimu a už o šesť rokov nato, Zákon o Ústave pamäti národa.

:zuzana žáková:zu3:

Epigram je tu pre vás

Pre všetkých, ktorí svet vnímajú intenzívnejšie a svoje postrehy radi sprostredkujú iným cez pero a papier. Poéziou i prízou pretvárajú svet a chcú sa stretávať, hovoriť o tvorbe, umení a kultúre, ale i iných dôležitých či menej dôležitých témach... Práve pre vás otvára svoje brány poetický klub Epigram. Staň sa aj TY jeho členom. Vstupenkou je ukážka vlastnej tvorby. Zašli ju e-mailom na epigram@fphil.ku.sk . Ak tvoje písanie naozaj stojí za to, dostaneš pozvanie a staneš sa novým členom klubu.

:ivan baláz:zud:

Drogy už nie sú tabu ani pre malé dediny

Najčastejšie sa obchoduje s marihanou, pervitínom a extázou

Žilina - Mierny pokles drogovej trestnej činnosti zaznamenali policajti v Žilinskom kraji. Podľa hovorkyne Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline Jany Balogovej, za prvých desať mesiacov tohto roka celkovo zistili 61 prípadov, z ktorých objasnili 57. Vlani zaznamenali 68 prípadov v oblasti drogovej kriminality a podarilo sa im objasniť 61.

Na trhu s omamnými látkami sa v súčasnosti obchoduje najmä s marihanou, pervitínom, hašíšom, extázou, heroínom a LSD. V malej miere sa vyskytuje aj kokaín, ktorý však užívajú len špecifickí konzumenti.

„Najčastejšie sa vyskytovali trestné činy nedovolené výroby, držby omamných či psychotropných látok a následného obchodovania s nimi,“ uviedla J. Balogová. Najbohatšia ponuka drog je podľa nej v Žiline. „Skutočnosť, že drogová kriminalita je fenoménom len veľkých miest, je minulosťou. Drogy sa objavujú aj v odľahlých častiach kraja.“

Balogová podotkla, že pre policajtov je ľahké odhaliť páchateľa priamo pri distribuovaní, predaji, či výrobe drog. „Zo skúsenosti vieme, že užívatelia drog zámerne neprehradia meno svojho dílera,“ dodala J. Balogová. K predaju drog dochádza napríklad v bytoch na sídliskách, v ktorých díleri využívajú anonymitu prostredia. Niektoré príbytky navyše strážia osoby, ktoré pre distribútorov drog pracujú. V prípade ohrozenia políciou, predaj okamžite odvolať.

Najviac ohrozenou skupinou je podľa Balogovej mládež. „V anonymnej ankete, ktorá pred časom prebehla na stredných školách v Žilinskom okrese, sa takmer každý tretí až štvrtý študent priznal, že už prišiel do kontaktu s drogou,“ uviedla J. Balogová.

V oblasti drogovej kriminality policajti zaznamenali ylani najviac - prípadov v okrese Martin (27), v tomto roku však aj najväčší pokles (17). Úbytok drogovej trestnej činnosti bol aj v okrese Čadca. Vlaňajších 14 prípadov sa v tomto roku znižilo o 5. Naopak, zvýšenú drogovú kriminalitu má okres Ružomberok.

:na:

Pozor lavína! Chcú, aby sa takéto varovanie z hôr vytratilo

Horskí záchranaři preto sprístupnili internetovú stránku o lavinách

Jasná - Chcete ísiť do hôr a neviete, aké počasie môžete očakávať? Hrozí Vám nebezpečenstvo lavín? Na tieto a podobné otázky odpovie denne internetový portál o lavinach www.laviny.sk. Od prvého decembra ho sprístupnila a prevádzkuje ho Horská záchranná služba (HZS). Stránka poskytuje aktualizované informácie o lavinovej situácii v slovenských horstvách, vývoji snehovej pokrývky, o podmienkach na podnikanie túr v horských oblastiach Slovenska. Určená je najmä horolezcom, skialpinistom a všetkým, ktorí sa pohybujú vo vysokohorskom teréne.

Používateľia internetu nájdú na stránke aj aktuálne predpovede počasia, výstrahy HZS či pokyny pre pohyb v lavínovom teréne.

Nechýba cenná fotogaléria, príspevky o lavinach či pozorovania odborníkov. "Predpokladáme, že zlepšením informovanosti turistov o lavinovej problematike predídeme mnohým lavínovým nešťastiam," povedal službukanajúci Strediska lavínovej prevencie HZS v Jasnej Milan Lizuch.

Prvú tohoročnú lavínu zaznamenali 28. novembra v Smutnej doline v Západných Tatrách. Išlo o základovú lavínu, ktorá sa odrhla v nadmorskej výške 1700 metrov. Lavína, ktorá prekonala 70 metrovú dráhu, neohrozila žiadne objekty ani ľudí. V uplynulej sezóne zahynulo v lavinach na Slovensku šesť ľudí. Minulú zimu podľa informácií HZS spadlo 304 lavíny. Z nich najviacej - 96 vo Vysokých Tatrách, v Západných Tatrách 58, vo Veľkej Fatre 41 a v Malej Fatre 63.

:na, l'a:

Ked' môže Berlusconi, prečo nie ja? Rozmýšľal dôchodca pred plastickou operáciou...

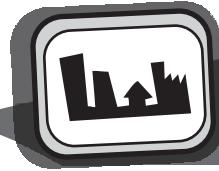
Pracovník HZS s lavínovou sondou vo Veľkej Fatre v lokalite Turecká dolina.

Ked' sa môže krášliť taliansky premiér Berlusconi, prečo by som nemohol aj ja? Nad takouto otázkou sa nedávno zamyslel 82-ročný Michal Bazela (na snímke) z Liptovského Mikuláša skôr, ako si ľahol na operačný stôl plastického chirurga.

Vyhľadenie vrások nebola lacná záležitosť, čulý dôchodca za operáciu zaplatil vyše 10-tisíc Sk. „Nel'utujem svoje rozhodnutie. Omladol som o viac ako 20 rokov, no nebol to hlavný dôvod, prečo som sa rozhadol zákrok podstúpiť,“ hovorí M. Bazela.

Prekážali mu laloky pod bradou, kvôli ktorým sa nemohol ani pokojne oholiť bez porezania. „Dnes mi už holenie nerobí problémy. A laloky sú preč!“ netají radosť dedo Bazela.

Celý život pracoval ako robotník. Napriek tomu dôsledne dodržiaval životosprávu, dodnes nepije ani nefajčí. Priznáva, že ke vyhľadeniu vrások ho inšpiroval taliansky premiér. „Prečo by som si to nemohol urobiť aj ja? Čo som horší?“ smeje sa. A hoci sa Berlusconi pokúšal pred novinármí úpravu svojho zovňajšku všelijakovo tajiť, M. Bazela tento problém nemá. Ochotne pôzuje fotografom a televíznym kamerám. Nečudo, v posledných dňoch je v Liptovskom Mikuláši akiste celebritou :vlado buzna:

Sudcovia: Za prieťahy a chyby na súdoch môže aj naša vyťaženosť

Prezident ZSS Juraj Majchrák tvrdí, že počet slovenských súdcov je nedostatočujúci.

Liptovský Ján - Združenie súdcov Slovenska (ZSS) si myslí, že za chyby a prieťahy na súdoch môže aj pracovné vytáženie slovenských súdcov. Už teraz súdca priemerne denne vybaví viac ako jeden prípad. Po dvojdňom hlavnom zhromaždení ZSS, ktoré sa konalo v Liptovskom Jáne, to vyhlásil prezent zdroženia Juraj Majchrák.

Dodal, že terajší počet asi 1200 súdcov na Slovensku je nedostatočný, pretože objem súdnych sporov narastá. „Najmä vo veľkých mestách sú súdcovia plne vytážení. Rozhodujú pod tlakom a v strese. Je logické, že v niektorí z nich potom nechcene urobia chybu či prieťah,“ podotkol J. Majchrák.

Podľa ZSS si štát dostatočne neplní svoje povinnosti v zabezpečovaní výhľadu na počtu súdcov. Na Slovensku neexistuje analýza, ktorá by zhodnotila súčasné personálne potreby súdnictva.

Majchrák ďalej uviedol, že štát venuje nedostatočnú pozornosť finančnému ohodnoteniu súdcov. Nenapľňajú sa už uzákonené platové náležitosti súdcovskej stavu. Dokazuje to aj odloženie vladného návrhu o platoch súdcov.

ZSS sa počas svojho posledného zhromaždenia venovalo aj zákonom o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (Zákon 514/2003 Z.z., pozn. aut.).

Právna úprava dotýkajúca sa zodpovednosti súdcov platná v SR neexistuje podľa Majchráka v ziadnej z európskych krajín. Združenie nesúhlasi so zákonným ustanovením, ktoré im prikazuje uhradiť účastníkovi konania plnú výšku škody, ak ju spôsobia svojim súdnym rozhodnutím.

„Môže dôjsť k situácii, že ide o náhrady za milióny korún, ktoré znásia súdca zo svojho majetku,“ uviedol Majchrák. Podľa neho sa tým môže obmedziť aj nezávislosť súdcov pri rozhodovaniach v súdnych sporoch. Uvedený problém by podľa ZSS vyriešila zmena legislatívy, na ktorú však podľa jeho názoru nie je v súčasnosti politická vôľa.

Najväčšia stavovská organizácia súdcov - ZSS rokovala v minulých dňoch na hlavnom zhromaždení v Liptovskom Jáne. Zúčastnilo sa ho 93 delegátov. Združenie má v súčasnosti 630 členov.

:na:

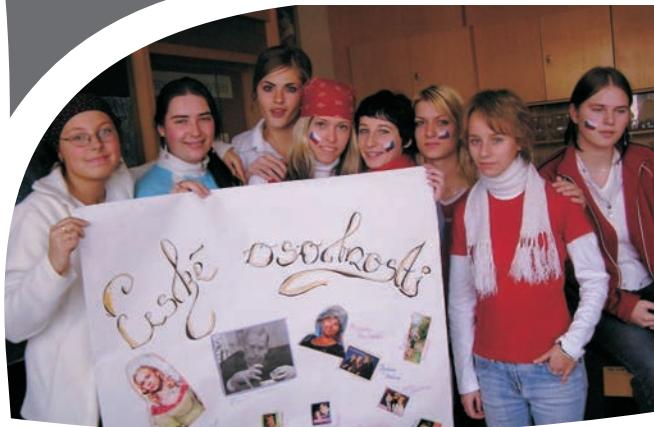
Ministrovi pošlú 70-kilogramový balík názorov

Liptovský Mikuláš Tatranský národný park (TANAP) musí zostať miestom, kde ochrana prírody má prednosť pred rôznymi ekonomickými záujmami. Takéto želanie mladých ľudí vyjadrujú práce celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže s názvom Tatry nezomreli, ktorú na konci vlaňajška vyhlásilo Občianske združenie (OZ) Tatry z Liptovského Mikuláša.

„Mladí ľudia vyjadrieli svoj pohľad na udalosti po vlaňajšej novembrovej výchrici. Vo svojich prácach poukazujú na nutnosť záchrany slovenských veľhôr, pričom preferujú len také zásahy, ktoré sú v súlade s ochranou prírody,“ skonštaoval R. Pado. Žiaci zo 62 základných a stredných škôl na Slovensku do súťaže poslali 4 515 prác. Občianski aktivisti ich vo viac ako 70-kilogramovom balíku pošlú ministru životného prostredia SR László Miklósovi spolu s otvoreným listom.

OZ Tatry udelilo v súťaži šest hlavných cien Základnej škole (ZŠ) s materskou školou (MŠ) v Župčanoch, ZŠ v Dechticiach, ZŠ v Lazanoch pri Prievidzi, ZŠ na ul. dargovských hrdinov v Humennom, ZŠ na ul. Jánskeho v Žiari nad Hronom a ZŠ na ul. Mládežníckej v Púchove.

:na:

Deti naučia, ako si ošetria rany, starší si precvičia resuscitáciu

Liptovský Mikuláš - Zásady prvej pomoci budú deti v materských školách a mladých zo základných i stredných škôl vyučovať. Študenti stredných zdravotníckych škôl z Liptovského Mikuláša, z českého Uherského Hradišťa a z mesta Indre Arne v Nórsku.

„Vyučovanie uskutočníme počas trojročného projektu Basic Life Support Theory and Practice (Základná prvá pomoc teória a prax), ktorý vypracovali naši pedagógovia,“ povedala riaditeľka Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši Jana Profantová.

Sumou 4 900 EUR projekt podporila Európska únia. Za peniaze už zorganizovali zahraničné návštavy v partnerských mestách a nakúpia zdravotnícke potreby, ktoré pri vyučovaní využijú.

Počas troch rokov budú liptovskomikulášski zdravotníci, ale aj ich rovesníci v Česku a Nórsku realizovať projekt vo vybraných školách. „Deti v materských škôlkach budú učiť ako správne reagovať v prípade ľahších zranení, ako si ošetria odreniny, rany, starší žiaci si pod odborným dohľadom precvičia resuscitáciu či masáž srdca,“ dodala J. Profantová.

Medzinárodný informačný deň, počas ktorého sa mladí ľudia zoznámili so svojimi partnermi v projekte, zrealizovali súčasne v zdravotníckych školách v Liptovskom Mikuláši, Uherskom Hradišti i nórskom Indre Arne.

„Študenti sa o priebehu projektu informujú cez internet. Kedže si píšu v angličtine okrem poznatkov zo zdravotníckej teórie a praxe, sa zdokonalujú v cudzom jazyku,“ podotkla J. Profantová. Projekt v Liptovskom Mikuláši koordinuje Anna Jurčová, dohľad nad praktickou realizáciou prevzala Stella Janciová.

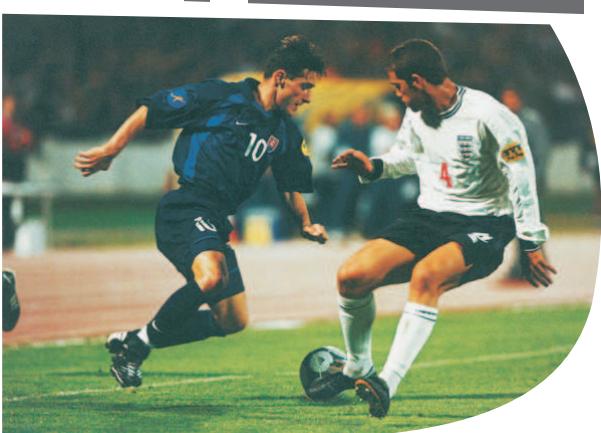
Stredná zdravotnícka škola v Liptovskom Mikuláši v súčasnosti vzdeláva približne 180 študentov v dvoch učebných odboroch zdravotnícky asistent a sanitár. Jej zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj.

:vlado buzna:

Slovensko je už aj futbalová krajina, nie len hokejová

Artmedia Bratislava skončila svoju púť v H skupine Ligy majstrov, keď 6. decembra remizovala s Portom na Teholnom poli 0:0. Na nekvalitnom teréne predviedli zverenci trénera Weissa viac ako kvalitný výkon. Ziskom šiestich bodov si tak zabezpečili účasť v pohári UEFA. Niekoľko hodín pred stretnutím preletela éterom správa, že zápas sa pre zlý terén pravdepodobne neuskutoční. Naštastie trávník bol podľa rozhodcu „v poriadku“ a tak nič nebránilo úvodnému výkopu. Od úvodných minút bolo jasné, že Artmedia má vysoké ambície čo potvrdzovala najmä výborným herným prejavom. Už v prvom polčase mali bratislavskí futbalisti viac šancí, pričom Porto pôsobilo neisto. Problém robil Portugalcom najmä terén. V druhom polčase Petržalčania ešte vygradovali tempo a bezradní „morskí draci“ sa takmer nedostávali do šancí. Celé druhé dejstvo sa viac- menej odohrávalo na polovici Porta. Kontroverzný bol najmä moment, keď Pepe vo vlastnej šestnáštke zahrá rukou, to bolo už druhýkrát, čo nás hlavný arbiter obral o penaltu. Zápas prebiehal ďalej a o dramatické situácie nebola nádza. Štastie nám tentokrát nebolo naklonené, ale napriek tomu je obrovský úspech tohto Slovenského klubu úžasný. Pochvalu si zaslúžia aj diváci, ktorí napriek zlému počasiu prišli a vytvorili výbornú atmosféru.

:robo lupták:

Ked' neprší, aspoň kvapká

Slovenský šport má za sebou opäť párušných chvíľ. Najskôr sa pozornosť všetkých sústredila na finále tenisového Davis Cupu a včera budil záujem odvetný zápas Ligy Majstrov, v ktorom sa stretla Artmedia s Portom. Nádej na priaznivý výsledok žila v oboch prípadoch, no je ľahšie splniť si každý sen.

I. Slávny Davis Cup, známy aj ako „šalátová misa“, bol do poslednej chvíle na dosah. V prvom zápase sice Kučera hrajúci namiesto pôvodne nominovaného Becka zaváhal a prehral s chorvátskou jednotkou Ljubičičom. No nenechali sme im dlhy čas na radovanie. Dominik Hrbatý vyprášil Ančiča a stav po prvom dni bol jeho zásluhou vyrównaný. Zvláštne napätie vyvolávala iba výmena Karolov, ktorá nás oslabila a roznetila aj spekulácie, prečo Beck nemohol hrať. Bolo príčinou naozaj len zranenie alebo predsa podozrenie z dopingu?

No tím si na výhru trúfal aj v tomto „okytenom“ zložení. Sobotňajšia štvorhra ale opäť priniesla viac šťastia na súperove rakety. Chorváti zvíťazili napriek sympatickému výkonu našich. A tak o všetkom musela rozhodnúť nedel'a. Hrbatý nastúpil proti Ljubičičovi, ktorý mal svojmu tímu poľahky priniesť tretí bod a tým aj víťazstvo. No bravosť nášho reprezentanta v Davis Cupe je ohromná. Nezastavila ho ani prehra v prvom dejstve. Späťtal sa a nabral jasný smer víťazstvo. Podarilo sa mu obrátiť zápas a aj keď dal Chorváti príležitosť na vyrównanie, nakoniec sa predsa len po päťsetovej dráme radoval Dominik. Získali sme tým druhý bod a o všetkom musel rozhodnúť posledný zápas. Pre Mertiňáka to bola ľahká skúška, no hral s plným nasadením. Ančičova silná zbraň - prvé podanie však bolo pre neho príliš tvrdým orieškom, ktorý sa mu nepodarilo rozlúsknúť. V dôsledku toho sme prehrali, no slovenské mená zostanú ešte dlho v pamäti tenisovej verejnosti. A okrem

toho budú navždy vyryté na „šalátovej misi“ ako mená finalistov.

II. O veľa išlo aj v stretnutí Artmedie s portskými „Drakmi“. Prípadný víťazstvom a súčasným nebudovaním glasgowského Rangers sme mohli pomôcť na zotrvanie v Lige Majstrov. No ani remíza pre nás neznamenala nič zlé. Jej dosiahnutie nám mohlo priniesť kvalifikáciu do Pohára UEFA. Jediným cieľom našich teda zostávalo: Neprehrat! Tento zámer bol dosť odvážny, no po doterajších výkonoch Artmedie celkom reálny. Napriek tomu tréner Porta hovoril, že slovenské víťazstvo v predchádzajúcim vzájomnom stretnutí bolo len šťastné. A jedným dychom dodával, že z desiatich zápasov by deväťkrát nad nami vyhrali. Okamihom pravdy však bol samotný zápas.

Na rozmočenom teréne sa lopta nesprávala podľa zámerov hráčov, ale podľa množstva vody v jednotlivých mlátkach. Neláhké bolo súperenie s Portom a ešte aj s výčinmi počasia, no Artmedia sa držala dobre. Nepripúšťala rivala k tomu, aby rozbehol svoju hru, pretože akákoľvek chyba pred bránkou mohla na blatiestej pôde a mokrej tráve znamenať nebezpečenstvo gólu. Svojimi útočnými akciami sa neustále snažili držať loptu preč od našej bránky. A to sa im v konečnom dôsledku podarilo. Zápas skončil bezgólovou remízou, ktorá znamená zotrvanie v európskych súťažiach. Sice už nebudeme v najprestížnejšej Lige Majstrov, čo vyzvoláva istú mieru sklamania, no Pohár UEFA má tiež svoj cveng. Teda ked' neprší, aspoň kvapká.

:l'ubica oravcová:zu4:

MOBIL: Ako sa má telefonovať?

Ponúkam univerzálny postup telefonovania, vhodný aj pre majiteľov telefónov bez externých (káblíkových či bezkáblíkových) slúchadiel, aj pre majiteľov telefónov s externými (káblíkovými či bezkáblíkovými): slúchadlami.

Pre majiteľov telefónov bez externých (káblíkových či bezkáblíkových) slúchadiel:

Zodvihnite telefónne slúchadlo (v prípade mobilu celý aparát) Priložte ho (zodvihnuté slúchadlo) k väšmu sluchovému orgánu (najlepšie k uchu)

Ak počujete tút tút, vykŕňte (pre premodernelých vyt'ukajte) telefónne číslo volaného

(pri mobiloch ste tút tút vy, pretože nič nepočujete...).

Počkajte, pokým vytukané číslo uskutoční volanie k volanému.

Ak volaný zodvihne, môžete začať hovoriť.

Pre majiteľov telefónov s externými (káblíkovými či bezkáblíkovými) slúchadlami:

Odblokujte si telefón pre možnosť vytáčania hovoru cez vaše externé slúchadlo

Zrete meno vytáčaného na celú chodbu.

Počkajte, pokým sa vyzvalý nestane vytukaným.

Ak zodvihne, môžete začať hrať schizofrenika.

Hovor samotný:

Počkajte než sa z mobilu ozve on-line privítanie (rôzne od jednotlivých vytukaných) (napr.: Prosím? Áno? Hej? Čo? Gdo volá? Ehm? No čo je zasa? Tvoje prachy nemám! Už som ti povedal(a), aby si mi nikdy nevolal, No, to som ja,...)

Milo oslovtie vyzvalého pozdravom. (Ráno: Dobré ráno, počas dňa: Dobrý deň, večer: Dobrý večer, v noci: Dobrú noc)

Slušne sa predstavte (napr. Tu je Meno, Priezvisko... predstavenie typu: No to som ja, sú pre volajúcich čo majú utajené čísla alebo volaných hercov schizofrenizmu úplne zbytočné)

Predostrite svoj problém...

Dokecajte,

slušne sa pozdravte a rozlúčte sa.

Schizofrenici sa prestanú podozrivo prechádzať chodbou hore a dole...

:vincent bocko:

Stĺpček o vrátničkách

Vrátnička, vrátnička, kde t'a l'udia berú? Na horách nerastieš,

v poli t'a nesejú.

„My to tady máme unisex,“ vysvetľovala nám paní vrátnička na pražskom internáte Hvězda, ako tam fungujú sociálne zariadenia. Čo človek, to názor, povedala som si, keď som vypočula od spolužiaka, že ho iná vrátnička vyhodila z dievčenskej toalety, keď si tam pral ponožky.

České vrátničky mi pripomenuli slovenských lingvistov tí sa tiež niekedy nevedia dohodnúť. Študenta sa však v praxi veľmi nedotkne, že sa jazykovedci dosiaľ nezhodli na tom, kol'ko štýlov patrí do slovenskej štylistiky. Ak sa však z ničoho nič zmenia pravidlá otvárania internátu a študent ostane hodinu na mraze, môžete mi veriť, že sa ho to dosť dotkne.

Nad témou „vrátničky“ sa zamýšľam už pár dní. Kde l'udia také vrátničky berú? Na horách nerastú, v poliach ich nesejú... Dobrá vrátnička je nad zlato, ved' posúd'te sami.

Tak v prvom rade, vrátničky sú ženy odvážne. Keď som jednu z rodu týchto divočienok počula, ako na chodbe cvičí niekol'ko jedincov rodu ľudského a pohlavia mužského, ktorí mali podľa počutia v žilách alkohol zriedený menším množstvom krvi, vlasy na hlave mi vstávali ako pocestným v strašidelnom mlyne, kým to tam Nebojsa nedal do poriadku.

Taká vrátnička by mala trpieť aj vzácnou chorobou insomniou.

Keď som už urobila dojem, môžem dať aj slovenský preklad nespavost'ou. Ak človeku v noci každých päť minút nejaký nesprátný študent vyzvára na dvere, veľmi sa nevyspí. Ak trpí nespavost'ou, nepredstavuje to veľký problém. (Tie menej vrátničkovsky disponované panie otvárajú len každú hodinu, ale ja teraz písem o vrátničkách kategórie A.)

Dobrá vrátnička musí mať aj citlivý sluch. Keď niekoho zamkne v sprche, mala by ho počuť na vzdialenosť minimálne päťdesiat metrov a výšku dvoch poschodí, pretože v plesnivých sprachách sa nespí veľmi pohodlne.

Vrátničky by mali byť komunikatívne a aktívne hovoriace niekol'kimi cudzími jazykmi, aby pomohli nájsť zúfalému Angličanovi jeho batožinu, španielskej doni voľajakú Mariu a rozvreskujúceho sa Nemca poslali, kam patrí. (Toto nie je xenofóbna poznámka.)

Ale elitné vrátničky spoznáte podľa toho, že vždy vedia, kde kto je, kde by mal byť a s kym by nemal byť. Napriek reálnej moci týchto informácií si to nechájú pre seba. Možno by stalo za to zistíť, kol'ko z nich v minulosti pracovalo v kontrarozviedkach. Ale obávam sa, že aj o mne majú nejaké kompromitujúce informácie.

Preto vám všetkým dobré radím, správajte sa k vrátničkám s úctou.

:gabriela malastová:zu4:

Krátky sonet o Prahe

Moje zážitky v Prahe pretavené do ľahkých a elegantných veršov.
Vhodné aj na Hviezdoslavov Kubín.

Na exkurziu do Prahy sme šli zo slovenských dejín,
tešila som sa tam viac ako na Devín.

Keď vysadla som z autobusu,
pevnej zemi takmer som dala pusu.

Tenkrát poprvé videla som metro,
od úžasu sa mi oboče s vlasmi stretlo.
Povinnosť trafiť na Bielu Horu
pripomína mi trochu nočnú moru.
Aj keď internát sa volal Hvězda,
ponášal sa skôr na myšie hniezda.

Prešli sme všetky pamäti hodnosti,
náročne to bolo dosti.
Najmä preto, že pán Dvorský Peter
naťahoval prednášky jak sveter.

Ešteže pivo bolo dobré len,
veru nie jak niektorý slovenský blen.

Od barmana som si k poháru musela kúpiť žetón,
tak vraj sa čaša k nemu vráti nabeton.
Čapovať však nevedel vôbec,
pena spadla skôr, než povedal bys' švec.

Na intráku boli národnosti všetky,
aspoň sa tam nešírili pletky.
Po parku úchylák behal vraj,
no, nebol to tam žiadny raj.

Vďaka tejto dispozícii
pripomenal sa mi život na Generácii.
No aj pri tom všetkom Praha
ostala mi navždy a naveky drahá.
:gabriela malastová:zu4:

Exkluzívny rozhovor so sv. Mikulášom

Z: Od nepamäti ste známy ako bytosť, ktorá nosí dobrým det'om sladkosti a zlým uhlie, príp. palicu.

Ako ste sa stali legendou?

Áno a som na to patrične hrdý. Avšak, ako vrvávate od nepamäti..., no dnes sme už pri pamäti, a len spomínate so svojimi spoločníkmi, čertom a Anjelik, na zlaté dobré časy.

Kedysi sme boli očakávaní, čižmy stáli umyté pod oknom. Deti nás stavali na úroveň takmer s Dedom Mrázom. Pozrite dnes, no len sa pozrite... Tam mám potvrdenia o doručení a hen zasa faktúry. Vidíte to, takmer rovnaká kopa. Hľa, tod', faktúra za banány z Kuby. Tá je ešte dobrá, s Fideliom sme mali vždy dobré vzťahy, ale pomaranče z Jamajky, či Milky zo Švajčiarska. Ááách, horibilné sumy! Jedni si nezmyselne musia platiť bobistov na zimu a tie komerčné šialené fialové kravu tiež nevedia, čo by pýtali. No a k tomu tuhému vykurovaciemu palivu, čo ste spominali...takto..., treba ho stále viac a viac.

Deti sú dnes zlé česť výnimkám. No a Nováky nestacia. Vláčim to až spoza Uralu. Ale sme v rokovani s Jaslovským Bohunicami. Chceme čierny uhol' nahradíť vyhoreným jadrovým palivom dávajú to za babku, nevedia čo s tým. Dohoda je však v nedohľadne, Greenpeace robia problémy. Vraj to nemôžeme voziť po našich cestách, kým nie je diaľnica!

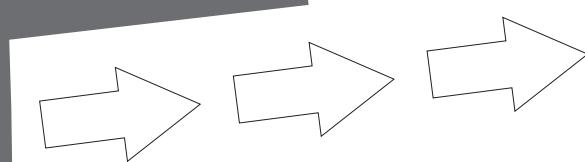
Z: V čom vidíte úpadok sviatku, ktorý vás oslavuje?

Jednoznačne v tej hnunej komercii, kapitalizme, demokracii a nekalej konkurencii prichádzajúcej z westernu. Sa pozrite na toho šáša Santu. Pretŕča sa v telke, fúúúrt, jak nejaká Superstar, sa na to nemôžem kukať. Fuj, Kynedril mi nestacia intravenózne liat'. Má za sebou kapitál, hentú ...Coca Colu, no nech sa nezblázní „zastaň jeden americký. Tod' s Morožkom..., teda..., vy ho asi inak budete...Dedom Mrázom, áno, sme sa delili fifty-fifty... fúúúr, čo za hnuné angloamerické výrazy to púšťam cez svoje slovanský odchované ústa. Teda pol na pol, to bol kšeft. Nosil sice viac darčekov a bol populárnejší, no koruna i rubel' šiel na polovicu. Teraz? Máš ho vidieť! Pchá... Dohoda s hentým klaunom? Nemožné! Kompletne ovláda Vyšší polárny celok, všetkých škriatkov má opantaných, lebo ich tou žbrndou atlantskou furt nadája. Rozumieš mi, čo ja chápem?

Z: Iste. Dotkli ste sa však peňazí. Z čoho ste financovaní?

Akó, takto...máme kapitolu v štátnych rozpočtoch krajin, kde máme zastúpenie. Tieto príjmy však klesajú. Nemôžeme si dovoliť marketingové oddelenie nemáme sponzora. Každý rok klesá dopyt po našich službách a tým aj dotácie. Robíme, čo sa dá. Uchádzame sa do zoznamu UNESCO ako kultúrna pamiatka, z toho sú tiež nejaké bubáky. Eurodotácie nám zamietli, vraj nebudú podporovať to, kde je úspešne vybudovaný svetový monopol. Vraj načo uznávať druhý sviatok. Drobných podnikateľov ani farmárov nám nezožrali.

My však máme tradičiu a nesmieme vymrieť. Ani ten Loptošisko neúctivý jeden, čo mi poslal minule list, kdesi z Hrochote. Vraj som len vstupná brána, predskokan Santu. Mám ich len navnadi...nato pravé moriakovce s bubleinkami..., detisko akési. Ani, ani nevie ako sa to hovorí správne. Ešte teraz si pichám niečo na tlak, taký som bol rozčúlený. Dal som to do Strasburgu. Sudcovi zrovna podpálili auto, ale odpísali, vraj 30. februára máme dôjst - poriešime. Už sa tešíme.

Narodil sa okolo roku 260 n.l. Nikto to nevie presne, pretože originál jeho rodného listu skartovala matrikárka na MNV počas aktu zapalovalia svojej Taras bul'by niekedy okolo roku 1969. Sebaskartáci táto nešťastnica ušla len vďaka nápisu: Núdzový východ. Malebná obec v neznámom okrese neexistujúcej VÚC-ky, sa volá Vyšné Lillehámre. Ako to už býva v dnešnej dobe zvykom, na jej vyšnom konci, na ešte vyššom vršku stojí vila. Veľká, priam obrovská. Mnohí zbohatlíci, dnes žijúci v podobných brlohoch nevedia zdokladovať, odkiaľ vzali na takých vyholených a svalnatých psov pred bránou, prípadne, prečo nakupujú mandarínky po 59,90 za kilo, keď hned' vedľa v Tesco sú len za 39,90! On sa pre Zumag exkluzívne priznal: „Štyridsať rokov som bol v strane, boli istoty, stály kšeft, ktorý prekvital. Kvalitná zmluva s Dedom Mrázom..., dnes je všetko inak, časy sa menia...“

Ešte exkluzívnejší rozhovor, len pre Zumag, so Santa Clausom

Z: Aký je váš geografický a územný záber, resp. vplyv pôsobenia vašej moci?

Pán redaktor, pozrite, kedysi, keď sme boli s Veľkým bratom boli sme my, tí vyvolení. Po celom bloku (nie sídliskovom pozn. autora) som behal, mal najnovšie sane, Volgu s 12 sobmi. Keď som objednal 3 - 4 milióny kusov sladkostí nadbytok, nikoho to nezaujímalo. Tak som predal, no čo?! Viete ako šla biela čokoláda na odbyt v Afrike? Chúdence černoškovia, dovtedy neveredeli, čo je to byť špinavý od čokolády. Kšefty išli. Hľa, barak, autá nič nemusím robiť. Šak ani vtedy som ako nie..., ale fiktívne mi vykazovali zvárač CO2. Som vyučený základoškolák. Ale môj, to tam nepíš, hej? To len medzi nami, ako!

Zas prídu zo Starého času alebo Mínus 7 dní, sice platia, ale tá závist' potom... Tržby klesnú ešte viac. Aj včera tu boli zo Škrečka a koňa i nejakého ženy balamutiaceho periodika. Aj ty môj, odkial' si to?...Zumag?...nepoznám. A šak skúsim...vidím tu povedomé mená...Lipiak, Kureková, Bocko, Petričko...všetci ešte teraz odoberajú moje služby pravidelne, šak čo by som nepodporil.

Pozdravili by ste prosím čitateľov najčítanejšieho periodika Katolíckej univerzity?

Čitateľom Zumagu vrelo odporúčajúci: Aby ste len sirupovú vodu boli pijúci, Váš Mikuláš.

Za rozhovor podľa kovala: **peter kravčák:**

V Bratislave sme sadli na lietadlo, smer Helsinki. Po troch dňoch cesty vlakom na krajný sever Laponska, sme toho mali plné zuby. Zima bola všade, aj v prázdnych flášiach, už bez domácej tekutiny. Ušiel nám aj Polárny Express. Našťastie sme stretli Nilsa Hölgersona s jeho labuťami, ktorí ešte nezamrzli, to nám dodalo nových súl. Počas strastiplnej cesty, sprevádzanej zimou, hladom a zapárá zástavami slovenských politických strán sme narazili na nepriateľa. Krvavé stopy zostávali po nás a útokoch l'adových medved'ov. Živili sme sa zmrznutými treskami, pili uvarený sneh, roaming prestal fungovať, diera na ponožke sa stále zväčšovala..., no podarilo sa. Túžba spraviť pre Zumag to najlukratívnejšie interview vyhrala a my sme dorazili do ciela. Muž, ktorý dokončil Harvard i Yale, a aktuálne v dobre utajovanom veku finišuje s diplomovou prácou na Princeton.

Z: Santa, dovolím si takto familiárne, ste ikonou takmer všetkých detí na svete, rok, čo rok sa od Vás veľa očakáva ako si vysporiadavate s týmto tlakom na svoju osobu?

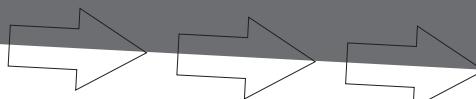
Well, ten tlak je z roka na rok väčší. Snažíme sa udržať bariéry odhalenia našej identity medzi det'mi na čo najvyššej hodnote samozrejme. To spôsobuje neúmerné zaťaženie osôb pracujúcich v mojom okolí. Vyrovnávame sa s tým rôzne. Sú tu rôzne podporno - utisujúce a náladu tvoriace prostriedky, ktoré pre lokálne zakázanú reklamu na alkohol, cigarety a iné omamné látky nebudem menovať.

Z: Ako vyzerá pracovný rok Santu Clusa?

Nuž je to tvrdá práca od nevidím do nevidím. Môj spánok je častokrát narušený pre nespočetné množstvo irrelevantných skutočností. Napríklad vlni, mohlo byť začiatkom jari, teplota stúpla na 45°C, soby začali plznúť zo zimnej srsti, moji verní škratkovia ma probudili, že nemáme žiadne hračky. Vravím, a spočítali ste ich vôbec?

Vraj dvakrát.

Alebo, keď som už pri tých názorných príkladoch. Bolo blízko jesene, február v plnom prúde a oni ma budia, aby som zabránil katastrofe. Spotený, zl'akaný sa strhnem, že čo je? A oni, viete Boss, v slovenskom parlamente chcú spraviť živý Betlehem, ale nemajú ani jednu pannu a nájsť tam troch mudrcov je úloha nadľudská. Nuž, a toto jam musím riešiť počas 11 mesačného spánku.

Z: A čo škriatkovia?

Well, dievčatá a chalani sú veľmi spokojní. Majú vytvorené fantastické podmienky, svoje odbory, fitness, plaváreň, multikino, shopping park, duchovný stánok, stodvadsať hodinový pracovný týždeň, jeden volný deň do mesiaca, novomanželskú pôžičku, studenú vodu zdarma a takto by som mohol pokračovať. Viete, sú to veľmi dobré duše, neraz sa pochytíme pre africké krajiny. Chceli by, aby sme aj tam rozdávali darčeky, no nie je tam kapitál. Miesto pre výrobky našich partnerov. Sponzor neradi vydia stratový business. Naviac, deti tam nechcú poriadne jest'. Nebudeme predsa dávať darčeky a rozmaznávať ich keď si neplnia základné povinnosti.

Z: Poznáte sv. Mikuláša, ktorí pôsobí aj na Slovensku?

Ááá, poznám, veľmi dobre, váš St. Nicolaus, však? Well, no veľmi dobrý priateľ a chutný. Vy silné priateľstvo takto utužujete. Ale keď sa my spolu stretнемe, potom veľmi bolí hlava. To je horší stav ako po našej Kentucky Whisky.

Z: Vašim konkurentom predovšetkým vo východnej Európe je Dedo Mráz, ako spolu vychádzate?

Ááá, ty Morožka myslíš. Well, ja nemám absolútne žiadny problém s akceptovaním vašich zvykov a tradícií. Reformné kroky, ktoré podstúpil východný blok v otázke Vianoc však nespĺňajú prísne kritériá dohodnuté Vianočným výborom OSN. Tento job sa pretransformoval na samozárobkovú činnosť, čo u vás mnohí nevedia dobre pochopíť. U nás, tam odkiaľ pochádzam, v Amerike tomu hovoríme business. Rozširujeme svoj vplyv po celom svete, expandujeme. Dobýjame trhy východnej Európy a Číny. Toto trošku kolegu Mráza zrejmé hnevá, ale o tom je voľný trh. Vieme veľmi dobre speňažiť svoje služby, máme silného sponzora v podobe Coca Coly, sane z General motors. Soby dvanásťtornáky, a to už sú mašiny. Naše spojenie zabezpečuje Motorola, tankujeme u Ewing oil, stravujeme sa u McDonalda, softvér od Microsoftu vypíňa hardware IBM, a to som vymenoval len hlavných partnerov našej spoločnosti.

Z: Je vôbec niečo, kde sa vám nedarí?

Well, samozrejme i my máme Achilovú pätu. Nesmierne veľký trh tvoria moslimské krajiny. Ale zatiaľ tým deťom (osobám mladším ako 18 rokov) v krajinách kde Budhovia, Alahovia, Hinduovia, Židia, Bin Ládinovia, Čong

Ilovia a šejkvia vládnú nič nenosíme. Našim cieľom spolu s Georgom mladším, je rozšíriť nás vplyv aj na tieto územia. Je to však t'ažké. Už len doručiť zásielku pre našich demokraciu so zbraňou v ruke si vynucujúcich chlapcov v Iraku je veľký problém.

Z: Čo bude hitom tohtoročných Vianoc?

Zrejme sa v popredí udrží Madonna s Robbiem, darí sa aj Depeche Mode...

Z: Prepáčte, myslím na skutočnosti s Vami súvisiace. Darčeky, ozdobky...?

Áá áno, well. Moderné sa stávajú čierne Vianočné stromčeky, najlepšie umelé. Živý nevyzerá dobre, keď ohori. No a potom je to individuálne. U vás je moderný l'avicový populizmus a Superstar s Artmediou. U nás antibushovský postoj a vypúšťanie freónov. V Európe ale celkovo bude letieť nový rozpočet EÚ a Harry Potter.

Z: Dali by ste nejaký pozdrav čitateľom Zumagu?

Well, predovšetkým krásne a biele Vianoce všetkým...

Z: Prepáčte, nie je to rasistické?

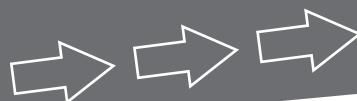
Prečo? Načo ste myslí? Pod slovom biely ja rozumiem sneh!

Za rozhovor podľa kvala :peter Kravčák:

Vianočný Nový Rok

Napísalať niečo nové o Vianociach a Silvestri sa každý rok pokúša niekol'ko autorov. Jedinečnosť príspevkov s touto tematikou vám tentoraz prináša v podobe hlavnej témy aj tretie číslo Zumagu. Jeho redaktori sa „svojsky“ zamysleli nielen nad čarom Vianoc, ale aj nad záverečným dňom roka Silvestrom. Podľa Janky sa v decembri „hráme na Šťastné Vianoce. „V tejto hre hráme každý hlavnú úlohu a režisériom sme tiež len my samy. Záleží totiž len na nás, či ľudí okolo zasypeme skutočnou láskou, vianočnou náladou a urobíme tak ich sviatky krajsie, alebo budeme nepríjemní, ako celý rok a aj naše Vianoce budú len pretvárok,“ piše na adresu Vianoc. K Janke sa pridáva aj Peťo, ktorý vám ponúka originálny vianočno-silvestrovský mix. „Nadchádzajúce sviatky majú rôzne uhly pohl'adu. Môžeme sa na ne pozrieť cez niekol'ko typov okuliarov. Nezabudnite, že najoriginálnejší bude ten vás. Nenechajte si ho pokaziť žiadnou zo zlých ukážok, ktoré život pre vás nachystá,“ odporúča. Milí moji, mám pre vás jednu hádanku. Viete, či má Boh rád Silvester? Že neviete? To nevadí. Odpoveď na moju hádanku vám vo svojom príbehu ponúka Monika. Inú tému si vo svojom článku vybral Dušan. Podľa neho majú mnohí z nás v priebehu decembra dva hlavné problémy. „Tým prvým je nákup podtsromového materiálu blízkym, teda Ježiška a tou druhou dilemom je výber miesta oslavysilvestra,“ myslí si Dušan. Prináša aj zaujímavé modelové situácie, ktoré by ste si určite nemali nechať ujsť. Záverečná bodka patrí opäť Monike, ktorá pre vás zožbierala niekol'ko zaujímavostí o pôvode vianočných sviatkov a oslavie Vianoc v iných štátach vo svete. Po prečítaní Zumagu vám teda prajem požehnané vianočné a novoročné sviatky. Jednoducho, Vianočný Nový Rok priatelia.

:michal lipiak:

Hra na Vianoce

Prechádzky mestom v tomto období sú zvláštne. Mesto je vysvetnené a plné ľudí s bezduchým výrazom na tvári, ženúcimi sa za neurčitým cieľom. O dva týždne, tesne pred sviatkami, to bude ešte horšie. Ked' krácam týmto húfom ľudí, vidím všetky tie svetlá a „duchov“, myslím na to, čo by povedalo to malé betlehemskej batolá na novodobé Vianoce. Možno by si pomyslelo, že sa tých dvetisíc rokov, znova a znova, rodí zbytočne, ked' jeho narodenie berieme už len ako sviatok, kedy postavíme stromček, dobre sa najeme, dávame si darčeky a vyzdobíme nielen celý dom, ale i mesto.

V decembri sa hráme na šťastné Vianoce. V tejto hre hráme každý hlavnú úlohu a režisérom sme tiež len my sami. Záleží totiž len na nás, či ľudí okolo zasypeme skutočnou láskou, vianočnou náladou a urobíme tak ich sviatky krajšie, alebo budeme nepríjemní ako celý rok, a aj naše Vianoce budú len pretvárku. Ešte stále existuje skupina ľudí, ktorých šťastné tváre nie sú predstieraním radosti. Majú to šťastie a Vianoce sú pre nich ozajstným sviatkom, kedy sa do ich srdca znova naroď malý Ježiško a dá im šancu prežiť s ním nasledujúcich tristošesťdesaťštyri dni, kym budú môcť načerpať ďalšiu energiu. Dýchajú atmosféru, ktorú nepoznajú tí s kamenným srdcom. Svoju rolu hrajú úplne prirodzene. Celý život mali to šťastie a nedospeli natol'ko, že ich každodenné problémy uväznili do pretvárky. Ostatní dostali aj tento rok neoceniteľnú šancu, prežiť opäť krásny zázrak narodenia betlehemskej dieťaťa a posilniť sa. Stačí len otvoriť svoje srdce.

Zamysleli ste sa už, do ktorej skupiny patríte vy? Aký bude váš december? Budete bezducho behať po nákupných centrách, alebo na chvíľučku zastavíte a prežijete to kúzlo. Lebo čaro Vianoc prichádza len raz za rok, ale v srdci môže zostať nadlhlo. Nechajme sa osloviť práve v tento rok.

:jana jurčišinová:

Silvester 2005

Vždy, ked' sa hovorí o Silvestri, spomeniem si na novoročný úlet v roku 2001 a tiež na úhlavného nepriateľa vtáčika Tweetyho kocúra Silvestra. Obe tieto spojitosťi so Silvestrom sú už pre mňa minulosťou - kocúr, i spomínaný úlet z roku 2001. Človek si oslavu z príchodu nového roku väčšinou predstaví v rodinnom krahu pri chlebičkoch, pozieraní nezameniteľného, mnohokrát trápneho Silvestrovského programu v televízii, niektorí sa vidia pri rozbíjaní chaty, iní s petardou v ruke pred (ne)miestnym domom kultúry. Ako však bude naozaj vyzeráť ten váš najbližší príchod Nového roku?

Mnohí z nás sa v priebehu decembra zvykneme zamyslieť nad dvomi problémami, ktoré pred nami v tento posledný mesiac roka stojia. Tým prvým je nákup podstromového materiálu blízkym, teda Ježiška, a tou druhou dilemom je výber miesta oslavu Silvestra. Darčeky sa kúpia i v hodine dvanástej, no kam sa vydať v podvečer 31. decembra, veľakrát nevieme ani na Štefana, nieto na Štefanskej zábave. Modelová situácia) z 26. dňa v poradí posledného mesiaca roku 2005: v sále (ne)miestneho kultúrneho domu prebieha tanecná zábava, na ktorú sa každý mládenec, či dievčina v priebehu adventu nemohli dočkať doslova sa triasli. Podstata druhého dňa sviatočného uniká s prvými duškami vareného vína podávaného v umelohmotných flášiach od octu v týchto momentoch strácame prehľad o situácii. Dohodnúť sa s niekym na tom, kde strávime večer pred Novým rokom je nemožné. Partia je roztrúsená. Jano hľadá svoj mobilný telefón v snehu pred sálou, Roman aj s Petrom sú v šenkú a Štefan ukazuje svoj občiansky preukaz mladunkej Jane, ktorú presviedča, aby si s ním zatancovala aspoň na meniny, keďže ho už odmieta pred mesiacom na Katarínskej zábave v susednej dedine. Dva dni po Štefanskej zábave sa každý individuálne trasie doma tentoraz z iného dôvodu. 29. decembra sa nemôžeme dovoliť Janovi ten telefón naozaj stratiť. 30. decembrový deň sa opäťovne stretáme v potravinách, kde už Silvestra začíname brať s úplnou vážnosťou a tak nakupujeme šunku, syr, Ramu, sendvič tohto roku však nakupuje každý zvlášť. Bolo jasné, že Silvestra strávime v krahu našich najbližších doma pri chlebičkoch, sledovaním trápneho Silvestrovského programu v televízii. Šťastný Nový rok!!!

:dušan petričko:

Vianoce a Silvester, čo všetko...?

Dni, ktoré azda najviac lomcujú ľudským pokolením. Sviatok, ktorý obchodníci milujú a ich zamestnanci nenávidia. My, nazveme sa cielová skupina, si nevieme z dvoch prílastkov milovať a nenávidieť vybrať. A preto frfleme. Sme predsa ľudia, a tí frflí, hundrú a šomrú na všetko, kde majú príležitosť. Ved' sme z Adama a Evy - oni tiež frflali. Dedičnosť' nezapiieme.

Kalendár nesklamal. Ešte nikdy nespravil niečo proti zaužívanému kolobehu ľudstva. Vianoce a Silvester (nie Stallone) prídu aj tento rok. My frfleme. "Zasa upratovať, nakupovať. Čert mi to bol dlžen." Tí čo ich milujú, sú šťastní a očakávaním bez seba. Predovšetkým veriaci a obchodníci. Tí prví pre osobu Vykupiteľovho narodenia Ježiša Krista. Ludstvo však "moderne" Vianoce zasvätilo komercii. Najznámejšia svetová oslava narodenín sa tak trochu zvrhla. Človečenstvo behá po obchodoch do poslednej chvíle. Hľadá lepšiu akciu, krajšie ozdoby, zaujímavé či nie všedné darčeky a stále niečo chýba. Niečo nie je podľa gusta (Gusto prepáč ty si skromný, viem). Splašenosť' porovnatelná s prasátom pred nevydarenou porázkou je ubijajúca. Tlačenica a dlhé rady pri pokladniach. Za ňou 18-ročná stredoskoláčka so žuvačkou v ústach a t'ažkým salámizmom v krvi. Alebo 65-ročná dôchodkyňa obzerajúca každý výrobok pre istotu štyrikrát, keby mal náhodou viac čiarových kódov. U ružovučkých a pomarančových operátorov horda telefonovania chtivých, ktorí miestami nehľadajú, že platia už dva paušály. A čo? No nekúpte to, keď' je akcia. Čaro koncoročného obdobia je skrátka také. Ale my frfleme. "Netlačte sa na mňa..." "Zobrali ste poslednú rolku, ja som ju mal vyhliadnutú..." "Čože? Vy ten telefón už nemáte?"

Stres zamestnankýň v službách, predovšetkým tých, ktorým nadávame do predavačiek, je neprehliadnuteľný. Keď' sa v tomto období niektorá z nich na vás pozrie svojimi krvavými namaľovanými očami,

symetrickými kruhmi, a strhanou tvárou, máte pocit, že krádeže ste sa dopustili len vstupom do obchodu. Prichádzajú super zlávaví "super" správy. Príklad zlávaví: Dvadsať metrová autodráha tento rok len za 900 korún. Chlieb však zostal na 27. Príklad správy: Deti, najmä tie české (sorry Jirko), lámu negatívne rekordy vo výške veku a množstve promile v krvi. Títo výrastkovia nesklamali. Ak tak, len svojich rodičov. Aj keď' kráčajú len po kolajach, na ktoré ich nasmerovali. No ľudia frflí. "A hento mohlo byť lacnejšie..." "Bože ľudia, pochopte je polnoc, zatvárame, chceme ísť domov!" "No čo len z neho bude? Taký mladý a už spí pod medzou..." Ani čarodejnícky učeč nesklamal a prišiel. Knižne i audiovizuálne. Ved' kedy sa predá 60 000 kusov z nejakej knihy na Slovensku, ak nie na Vianoce a ak nie z ..., "ved' viete koho! Toho, čo ho netreba menovať." Svoje si užijú aj pyromani a ich spasitelia v bielych plášťoch. Neviem, kto viac trpí. Jedným trhá prsty pre hlúpost' ľudskú (debillitas sapiencis), druhí musia pracovať, nie spáť, a ku všetkej smole ešte aj na Silvestra. Češť výnimkám. No podaktorí páni MúDr-i vás z pohotovosti vyženú so zlomeným rebrom, krvácajúcim uchom a sklom v hlate zo slovami, či nemáte nič väčnejšie. Samozrejme, na 60 korún si čas nájdú. Ochotne povedia aj dákujem. Po zmene váhy túžiaci jedinci, nenájdú vhodnejšie ročné obdobie. Ak chcú pribrať' samozrejme. Vy, čo práve chudnete si tak precvičíte svoje mučenie naostro v akcii. Uprímnú sústrast' vásmu žaládku zjíjúceho z výparov smaženého filé, zemiakového šalátu, fantastickej kapustnice a sladkosťou voňajúcich koláčikov. Televízny program vám v mnohom pripomína ten spred desiatich rokov? Tváre tie isté, nápad ojedinelý, scény trikrát prečítané v humoristických časopisoch. Oslava Nového roku na námestí je hlučná, nudná, mokrá a studená? Ako vždy, dalo sa to čakať. Jadranka stále nie je blond a D.J. hrá dychovky. Aké nečakané. A dávno sme nefrflali. "Za čo platíme tie koncesionárské..." "Nechcem mamiť, skvele si navarila, ja som už ale prejedená..." "Čo chcete? Ak nemáte aspoň infarkt, ani mi sem nelezte..." Aj takéto vedia byť Vianoce. Zväčša však prevládnú tie krajsie skutky a príbehy. Čakajú nás najkrajšie sviatky v roku. Čas, keď' Boží Syn oslávi narodeniny, keď' nakupovanie je nutným zlomom, ktoré nemá zabrániť' úsmevu na tvári. Keď' predavačka robí za nízkú mzdu, zákonník porušujúci nadčas, študentke leží ešte svet pri nohách (ak tam je), babička si chce privyrobiť, aby vnúčencom dala. Operátori lámu rekordy v zisku, lebo ľudia..., lebo ľudia sa chcú spájať' s tými čo ich majú radi. Pijeme, pretože pijú všetci. Akoby sme vyzerali, keby sme si nehrkli. Necháme si prsty odtrhnúť, hlavne aby sranda bola, nie? Doktori sú všelijakí, ale bez nich by som písal o hrobároch. Keby nám tie "kočky" nechudli, za kých by nám oči na ulici utekali? V slovenskej "telke" je sice nuda, tento rok extrémna (ešteže tu bol ten futbal), ale kulisu k tej dobrej zábave, ktorú si s kamarátmí vyrobíte, vám musí niečo urobit'.

Nadchádzajúce sviatky majú rôzne uhy pohl'adu. Môžeme sa na ne pozrieť' cez niekoľko typov okuliarov. Nezabudnite, že najoriginálnejší bude ten váš. Nenechajte si ho pokaziť' žiadnou zo zlých ukážok, ktoré život pre vás nachystá. A keď' predsa, zahndrite si, len tak, pre seba... Ako vráví Dušan z receptárika, "tak, aby dobre bolo."

:peter kravčák:

Kto vie, či má Boh rád Silvester ...?

Zmeškala som večer autobus. Domov to mám štyri kilometre. Ale čo, prejdem sa, pomysela som si. Možno mi chôdza ešte vylepší moju, aj tak peknú postavu.

Tma a dážď boli mojimi spoločníkmi, ked' som rýchlym tempom vykročila na cestu. Nemám rada dáždniky, tak som si len natiahla kapucňu a ponorila sa do svojich myšlienok. Už som nevnímala okolie. Pred sebou som mala môjho milovaného a šál, ktorý mu hádam stihнем do Vianoc uštríkovať, rekapitulovala som si povinnosti do školy, kto vie, ako sa mal starký, dúfam, že konečne ráno vstanem na modlitbu, musím ešte napísat' článok do Zumagu o Silvestri... hm, kto vie, či má Boh rád Silvester. Zrazu za mnou niečo zašuchotalo a pretrhlo ret'az mojich myšlienok. Pomodlila som sa k svojmu anjelovi strážnemu a pokračovala v ceste. Ani neviem ako, zrazu vedľa mňa kráčal starý pán. Bol malej postavy a v dlhom kabáte sa akoby strácal. Ani on nemal dáždnik. Napriek tomu bol suchý. Pozrel sa na mňa očami dobrého deduška z rozprávok a začal:

„Hej, moja, Boh nemá veľmi rád Silvester.“ Nevedela som, či sa mi sníva alebo je to skutočnosť. Môj starký mi raz rozprával, že ak sa zjaví niekomu zlý duch, mám ho poslať preč v mene Ježiša Krista. Už som otvárala ústa, ked' ma deduško prerušil smiechom. Buchol ma do pleca, až zo mňa kvapky lietali, ale smiať sa neprestal.

„Sama zistíš, dievčička moja, kto som.“

Už trošku väznejším, ale dobráckym štýlom pokračoval. „Boh naozaj nemá rád Silvester. Čo sa to vlastne oslavuje? Prelom rokov? Keby sa tak radšej nalamili ľudské srdcia k dobrému.“

Aklimatizovala som sa do jeho spoločnosti, zanechala som zvedavé otázky o jeho osobe a opýtala som sa: „Prečo by ho nemal rád? Lebo všetci pijú? „Diet'a moje, šak aj Ježiš si l'ubil vypíť. Hej, šak ja som bou v tej Káne Galilejskej a poviem ti, červený nebou len od tanca. Hihih. Šak poznáš ten vtip: Ráno sa svadobčania v Káne prebúdzajú a jeden zo zeme so suchotami a s bolest'ou v hlave kričí: „Zbehnite mi niekto po vodu!“ Tu sa postaví Ježiš, že pôjde on. A ten zo zeme žalostne zvolá: „Ty už nie!“ A deduško opäť spustil rehot až sa zakláral. Ten vtip som poznala, ale jeho smiechu sa odolať nedalo.

„Tak prečo potom?“ opýtala som sa po chvíľke. „Nuž, Boh nie je proti tomu, ked' si dá niekto do nálady. L'uto mu je, že pri tom nemyslia na neho. Že oslavujú, aby oslavovali, ale neoslavujú svojho Boha, že im dal milosť sa v zdraví dožiť ďalšieho roka. Ale Boh sa nevnucuje. Je to správny chlapík.“ „Hej, viem,“ zamachrovala som, že ho poznám. „Ty moja si tiež daj tohto roku viac na tom záležať. Boh má veľmi rád, ked' sú mu ľudia vd'ační, pretože tým mu umožňujú ešte viac ich požehnávať. Vieš moja, lebo nevd'ačnosťou začína bezbožnosť. Hlavne kresťania sú toho živým príkladom. Budem sa na teba dívať a dávať ti dobré nápady. Neboj sa, máme vás tam hore všetci v srdci. A ja teba obzvlášť.“

To boli posledné jeho slová, a potom zmizol. Akurát som bola pred vchodovými dverami nášho domu a bola som úplne suchá. „Oddnes sa budem viac modliť k anjelovi strážovi,“ pomyslela som si a s úsmevom som otvorila dvere.

:monika kureková:

Aký je pôvod slávenia Vianočných sviatkov?

Sviatok Kristovho narodenia

V myšliení raného kresťanstva bol celý rok výsostne korunovaný slávením centrálnego tajomstva kresťanského života - Kristovho zmŕtvychvstania. Sprítomnenie tohto tajomstva slávili a slávia kresťania každú nedel'u.

Do 4. storočia v Cirkvi nevystupovali do popredia ostatné sviatky, bola iba čiastočne zdôraznená pamiatka prvých kresťanských mučeníkov.

So začiatkom 4. storočia sa pozmeňuje praktická liturgická prax slávenia sviatkov. Začal sa sláviť Veľký piatok, Kvetná nedel'a, Nanebovstúpenie Pána, Zvestovanie Pána a i. ako jednotlivé autonómne sviatky.

Prvou istou zmienkou o slávení sviatku Narodenia Pána práve 25. decembra je správa z rímskeho prostredia z roku 354 v kalendárnych záznamoch.

Ked'že nepoznáme skutočný deň Kristovho narodenia a už vôbec nie hodinu (neudialo sa to presne 25. decembra o polnoci), existujú tu minimálne dve hypotézy, prečo sa začali Vianoce sláviť práve 25. decembra.

Dve hypotézy

1. "Hypotéza vypočítateľnosti"

Ked'že 25. marca sa všeobecne sláví sviatok Zvestovania Pána, ked' archanjel Gabriel zvestoval Márii, že bude Kristovou matkou, tak o 9 mesiacov (čo je čas vývinu dieťaťa v tele matky) podľa tohto datovania je symbolický deň narodenia Pána práve 25. december. Toto datovanie sa však postupne diferencovalo a nastávali tu niektoré odchýlky. Napriek tomu sa však v latinskej Cirkvi ujal zvyk sláviť Vianoce práve 25. decembra. Čažkosti predstavenej hypotézy sú hlavne pre nedostatok dostupných prameňov ohľadom presného počítania týchto kalendárnych dní roka, nejednotnosť a ďažšia historická interpretateľnosť.

2. "Dejinnno-náboženská hypotéza"

Omnoho väčšiu pravdepodobnosť má dejinnno-náboženská hypotéza. Hovorí o christianizácii a novej kresťanskej interpretácii rímskeho sviatku narodenia Slnka, ktorý bol nariadený pre Rímske impérium ako sviatok práve na 25. december. Stalo sa tak v roku 275 cisárom

Aureliánom (270-275) na počesť boha Slnka z Emes. Kresťania použili tento pohanský sviatok a nanovo ho interpretovali v kresťanskom duchu. Slnko predstavovalo Krista, čo je znázornené aj na starokresťanských náhrobkoch. Rímski kresťania tento štátny sviatok Slnka začali sláviť ako vlastný sviatok narodenia Krista - ako Slnka na základe biblických citátov. Napr. Kristus ako Slnko spravodlivosti (Mal 3,20); Kristus

- Svetlo sveta - (Jn 8,12) a i.

Z Ríma sa slávenie narodenia Ježiša Krista rozšírilo najprv do Afriky a južnej Itálie. V Egypte sa prvý raz spomínajú Vianoce v roku 432. V Jeruzaleme a v Palestíne sa sviatok narodenia Pána slávil neskôr. V arménskej cirkvi a v niektorých východných cirkvach sa dodnes slávi sviatok Narodenia Pána 6. januára.

Bol prvý Betlehem od Františka z Assisi?

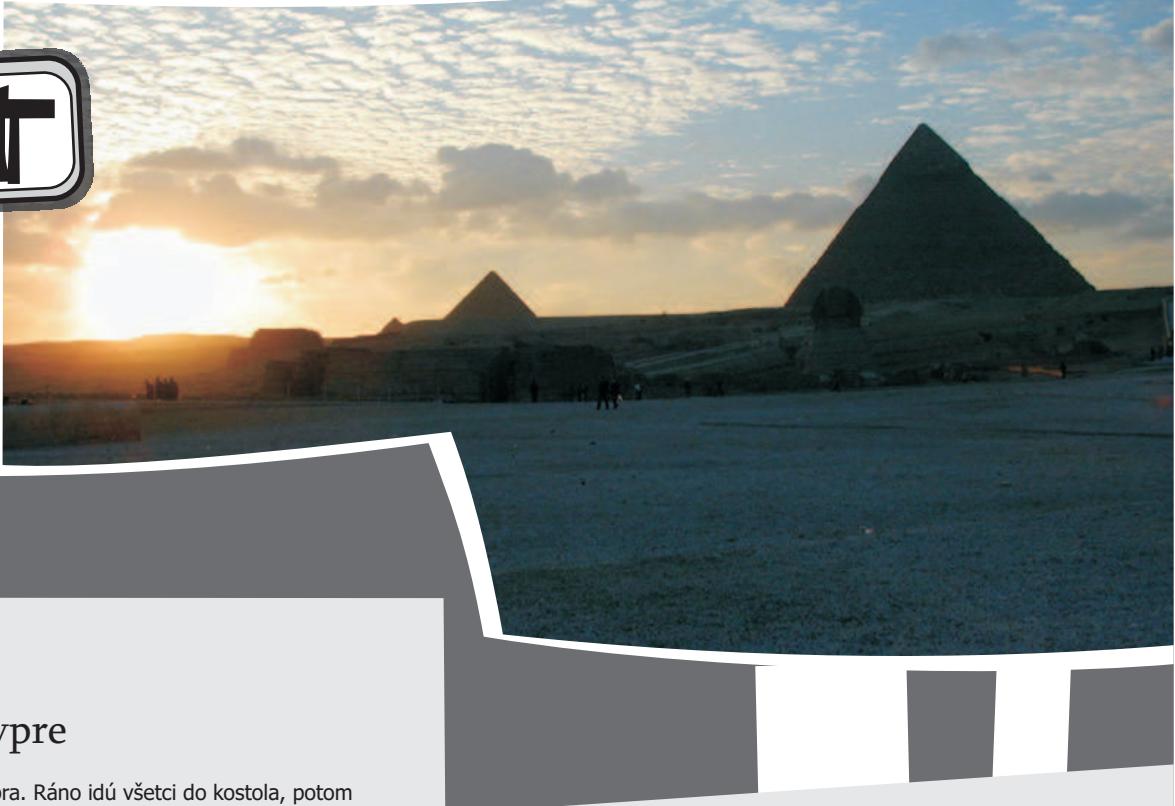
K dokresleniu vianočnej atmosféry patrí aj stavanie betlehémov s jasličkami, postavami Svätej rodiny, troch mudrcov, pastierov a anjelov. Tieto betlehemy súce neplnia nijakú liturgickú funkciu, ale nás hlbšie vovádzajú do prežívania vianočných sviatkov. Prvé drevené jasličky boli pravdepodobne postavené už v 7. storočí v bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme. Známe je postavenie jasličiek od Františka Assiského v roku 1223 v lese Greccio, čo slúžilo k prehľbeniu kresťanského rozjímania o tajomstve vtelenia Kristovej osoby, k upevneniu zbožnosti a obrazotvornosti ľudu. Veľké rozšírenie stavania betlehémov badáme v 16. storočí, a to zvlášť vplyvom jezuitskej rehole. Do rodín sa začal dostávať tento zvyk začiatkom 17. storočia a pretrváva dodnes. Časové umiestnenie vianočných sviatkov (24. december - 5. január) ba od vydania Rímskeho misála v roku 1570 viac menej nemenoilo. Vianočný čas sa aj dnes slávi od prvých vešpier dňa 25. decembra do prvej nedele po Zjavení Pána. Táto nedela sa v latinskej cirkvi nazýva nedelou Pánovho krstu.

Prišla k nám Láska

Tento stručný historický prehľad vývoja vianočných sviatkov chce v nás umocniť radosť z Vianoc. Chce priblížiť toto mystérium, ktoré prežívame a ktoré pretrváva v našom vnútri. Ved' centrom slávenia Vianoc nie je len bezduché zastavenie sa v ich čarovnej idyle, ale slávenie vianočnej liturgie v spoločenstve, čo dáva Vianociam špeciálny akcent. Tu v centre stojí Kristova inkarnácia a radosť z nej patrí celému svetu, lebo k nám prišla Láska.

:monika kureková:

Vianoce na Cypre

Oslavujú sa až 25. decembra. Ráno idú všetci do kostola, potom spoločne obedujú. Podľa anglickej tradície pripravujú pečenú morku a typický grécky šalát. Z domu do domu chodia skupiny mladých ľudí, spievajú koledy a nosia drevenú loďku, ktorá symbolizuje dominantné postavenie starovekých Grékov na mori.

Sviatky v Egypte

V Egypte sa veľa ľudí hlásí k ortodoxnej koptskej cirkvi. Adventné obdobie tam trvá 40 dní pred Vianocami. Egypťania veriaci sa počas neho postia nejedia mäso, hydinu ani mliečne výrobky. Na Štedrý večer idú všetci do kostolov v úplne nových šatách. Bohoslužby sa končia o polnoci hlaholom zvonov. Potom idú ľudia domov na slávnostnú večeru, počas ktorej sa podáva fata - jedlo z chleba, ryže, cesnaku a vareného mäsa. Na prvý vianočný sviatok, ľudia v Egypte a ďalších častiach Stredného východu navštievujú piateľov a susedov. Na návštive si prinesú špeciálny chlieb, aby nezaťažovali hostiteľov prípravou občerstvienia.

Sviatky vo Vietname

Tradičnými vietnamskými náboženstvami sú budhizmus a čínsky taoizmus. Počas francúzskej koloniálnej nadvlády sa však veľa Vietnamcov stalo katolíkmi, a tak oslava Ježišovho narodenia neobchádzala ani túto ázijskú krajinu. Vianoce sú vo Vietname jednou zo štyroch najdôležitejších osláv počas roka spolu s narodením Budhu, Novým rokom a jesennými slávnosťami žatvy. Vietnamčania veriaci poctivo dodržiavajú kresťanské zvyky. Na Štedrý deň sa zúčastňujú na polnočnej svätej omši. Po nej sa vracajú domov na vianočnú večeru. Slávnostný jedálny lístok tvorí kuracia polievka, bohatší ľudia jedia morku a vianočný pudding. Tradičné európske zvyky s Mikulášom či niektorou z jeho "odrôd" a stromčekom sú veľmi populárne. Rozdielom je, že deti nechávajú svoje topánky na Štedrý deň pred dverami.

Sviatky na Filipínach

Jediným ázijským kresťanským národom sú Filipínci. Vianočné oslavy sa začínajú už 15. decembra hojne navštievovanou sväťou omšou. Na nej čítajú príbeh o narodení Krista. Na Štedrý deň sa vždy uskutočňuje takzvaná Panunuluyanská slávnosť. Ľudia vyberú spomedzi seba páru, ktorá predstavuje Jozefa a Máriu. Hrajú príbeh o tom, ako Svätá rodina hľadala prístrešie v Betleheme a keď ho nedostala, musela sa uchýliť do maštale. Súčasťou bohoslužby na prvý vianočný sviatok býva hra o narodení Božieho dieťaťa. Na záver omše spúšťajú spod strechy kostola hviezdu a dotvárajú biblickú scénu narodenia. Vianočné oslavy často obsahujú aj staré kmeňové zvyky, zmiešané s kresťanským vplyvom.

Sviatky vo Francúzsku

Rodiny vo Francúzsku slávia Štedrý deň spoločne. Večer si deti položia topánky pred krb a čakajú, že im ich Pere Noel naplní darčekmi. Jeho spoločník Pere Fouettard by mal zasa zlé deti "oceniť" výpraskom. O polnoci tradične podávajú reveillon, čo znamená budíček alebo prvé volanie dňa. Reveillon symbolizuje očakávanie narodenia Krista. Toto jedlo pozostáva z ustríc, párkov, vína, opečenej slaniny, pečenej hydiny, šalátov, ovocia a francúzskeho pečiva, najmä bagety. Svojrázne zvyky majú v rôznych častiach Francúzska. Na juhu jedia bochník chleba rozkrájaný do kríza, z ktorého musia prvú časť venovať chudobnému človeku. V Alsaku býva na stole vyprážaná hus, v Bretónsku pšeničné koláčiky s kyslou smotanou. Burgund'ania večerajú morku a gaštany. Na severe Francúzska deti dostávajú darčeky už 6. decembra - na deň svätého Mikuláša.

Zdroj: internet
Upravila :monika kureková:

Prečo ste (ne)dostali štipendium?

Presne 108 608 vysokoškolákov vzdeláva slovenská akademická pôda. Desať percent z nich dostalo prospechové štipendium.

Štát to stálo takmer 94 miliónov korún. Ako proces prerozdeľovania prebiehal na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity?

Ako sychravé počasie nad Ružomberkom sa v posledných týždňoch chodbami univerzity šírili správy o motivačných štipendiách pre najúspešnejších študentov. Co štát slúbil, to dodržal a prvá polovica peňazí by v týchto dňoch mala putovať do tepla bankových účtov svojich majiteľov.

Na Filozofickej fakulte sa štipendiá rozdelili dvakrát. Prvý pokus bol však mylný. Prečo? „Pretože správca omylom nahodil do systému len kredity z povinných predmetov. Celkový počet kreditov pre určenie štipendia sa však rátal aj z povinnej voliteľnej predmetov“, informoval prodekan fakulty doc. Peter Olekšák. To vyvolalo sklamanie u mnohých, ktorí v prvom zozname figurovali, ale v tom druhom regulárnom už nie. Aké mala Filozofická fakulta kritériá na určenie úspešnosti študenta? „V prvom rade bolo potrebné, aby študent získal 47 kreditov z povinných aj voliteľnej predmetov. Následne sa len z povinných vypočítal priemer,“ povedala pracovníčka študijného oddelenia Lotta Mižíková. Najlepších 94 študentov (čo činí presne zákonom stanovených 10% z 940 študentov navštievujúcich Filozofickú fakultu v uplynulom akademickom roku) dostane prospechové štipendium. Polovica úspešnejších z nich 20 000, zvyšok 10 000 korún.

Ďalšími dôležitými kritériami boli: žiadne Fx a dátumy zápisov hodnotení na skúšobných správach. Posudzované obdobie bolo za minulý akademický rok, teda od 1.9.2004 do 31.8.2005. Tu vznikol najväčší problém. Mnoho vyučujúcich neodovzdalo skúšobné správy na študijnom oddelení, resp. sekretariátoch svojich fakúlt načas, a preto neboli informácie zaznamenané do školského systému Abakus. Práve ten spravil rozhodujúci výpočet a sito uchádzačov, teda všetkých. „V dohľadnej budúcnosti sa zavedie pre študentov možnosť nahliať do tohto systému a skontrolovať tak stav svojich kreditov odovzdaných na posúdenie,“ zdôraznila Mižíková. Študenti tak získajú kontrolu nad disciplinovanosťou v odovzdávaní skúšobných správ svojich vyučujúcich.

Filozofická fakulta dostala od štátu 705 000 korún na vyplatenie prospechových štipendií. Táto suma je len polovičná. Zvyšok by mal prísť v budúcom kalendárnom roku na účet školy a následne na kontá študentov. Druhou časťou motivačných štipendií sú mimoriadne štipendia. Na tie má škola vyčlenených 100 000 korún. Priznáva ho dekan fakulty za vynikajúcu činnosť, reprezentáciu fakulty, záverečnú prácu a vedeckú činnosť. Hodnotenie a vyplácanie prebieha v dvoch termínoch, december a máj do výšky fakulte stanovených prostriedkov. Návrhy podávajú členovia a vedenie jednotlivých fakúlt. To sú dvere, kde treba skúsiť zaklopáť. Ak ste dobrí! Žiadosť následne preskúma prodekan a schválí dekan fakulty.

Celkovo bolo, resp. v najbližších dňoch bude na Katolíckej univerzite vyplatených 281 prospechových štipendií. Okrem spomínaných 94 na Filozofickej fakulte aj 28 na Teologickej, 112 na Pedagogickej a Fakulta zdravotníctva vyplatí 47 štipendií.

:peter kravčák:

Ad Absurdum

Kráčam po ulici. Opakujem si pravá, ľavá, aby som náhodou nezabudol ako sa správne chodí...

Neustále ma však irituje akýsi prapodivný zvuk. Šmátram po vreckách či to náhodou nie sú dáke drobné, ale ako vždy som švorc. Klúče to tiež istotne nebudú, keďže už niekoľko rokov nemám kde bývať. Takto spestrujem kolorit nášho fádneho mesta. Nakoniec nazriem do svojich útrob, a čo nevidím? Ten hrkotavý sound vydáva moja pečen. Ako tak naňu hľadím, osoptí sa na mňa "čo tak gániš?". Ved' ja nič, len som sa čudoval, čo ma to tak vyrušuje pri hmm, meditácii." To určite už to cítim ako zase ideš chľastat" vrvá moja drzá, no pritom nevyhnutná pečienka. "Počúvaj, už ma to fakt nebavi. Celé dni nič nerobiš, len nasávaš a fajčíš, aj tuto plúca sa mi minule stňažovali." pokračovala v monologu." Si myslíš, že to je len tak? Prefiltrovať toľko hektolitrov chľastu, smogu, to dá zabrať, kamarát." Povedala, potom mi zakývala a rezignované zmizla. Aj som chcel povedať niečo na svoju obranu, no mala pravdu, takže som nemohol nič namietať. Vtom som pocítil mohutnú bolest, ešte som zachytíl ako niekto vraví "tomu už nik nepomôže, ten chlapík je hotový" a bol koniec.

:robo lupták:

Také obyčajné sídlisko

Januárový darček je tu

Od januára budeme mať opäť hlbšie do peňaženiek. Ceny všetkých energií sa totiž opäť menia smerom nahor! Zdražie plyn, elektrina a cena vyskočí aj pri vodnom a stočnom. Opäť budeme musieť šetríť!

Najväčšie zdraženie nás však čaká pri vodnom a stočnom.

Dobre chápem, že náklady na výrobu idú hore, ale pri takomto tempe zvyšovania plátov budeme dávať za 10 rokov na domácnosť 90% všetkých peňází. Nikto by nebol proti, keby zarábajúca rodina mala dohromady mesačne napr. 40-50.000,- Sk...a nie 20.000,- Sk.

Mi to pripadá už tak, že experiment pod názvom „Čo vydrží Slovák v Európe“ opäť pokračuje. Veľké sociálne laboratórium vyskúša d'alejší pokus. Tí šťastnejší prežijú. Ved' občania nie sú iba manažéri z Bratislavky, sú to aj dôchodcovia, sociálne slabší, trvale chorí...mládež... A vidina budúcnosti? Teplo, svetlo a vodu potrebuje každý obyvateľ, z toho aj vychádzajú majitelia jednotlivých energií a aj úradníci, ktorí to majú kontrolovať. Takže to, čo musíme mať, nám budú stále zvyšovať a to, čo nemusíme mať, to budú akciovať a zlacňovať. Nevidím zmysel sa rozčulovať a nadávať, to vôbec nepomôže, skôr vidím riešenie v racionálnom sa prispôsobení.

Slovensko nie je krajina chudobná na vodu, preto nevidím dôvod na to, aby väčšina domácností začala používať pitnú len na pitie a varenie a vlastnú či už zo studne alebo bližšieho či vzdialenejšieho potoka na umývanie a ostatné technické účely.
:miroslava betáková:zu4:

Vymlátené okná, rozpredané radiátory a iné vykurovacie telesá, chýbajúce dvere, otrhané tapety, močom a výkalmi ozdobnené schodištia a steny. Okolie bytoviek skrášlené odpadom všetkého druhu siahajúceho až do neba, telesá kedysi podobné lavičkám, detské ihriská poznáčené rukou nešťastníkov a iných výtržníkov. Smetiaky, ktoré dnes obývajú zberne kovového odpadu si pamätajú už len dôchodcovia v pokročilom veku. Stromy a ozdobné kríky si toho tiež dosť užili. Obraz ako z katastrofického filmu nie je fikcia ale krutá realita. A kde môžeme v 21.storočí nájsť také miesto? Netreba chodiť d'aleko, hovorí o košickom sídlisku Luník IX.

Dnes je to miesto veľmi populárne nielen u nás, ale aj za hranicami. Na návštěvu sem chodia cudzinci pozrieť sa na slovenskú raritu. Toto sídlisko obľubujú aj slovenskí poslanci a zástupcovia vlády, ktorí chodia ukazovať obyvateľom, ako sa má upratovať a sami sa veľmi radi chopia lopaty. Európska únia poskytla obyvateľom tejto mestskej časti peniaze, ktoré boli použité na výstavbu modernej základnej školy. Za stavbu by sa nemuseli hanbiť ani študenti v Rakúsku. Budova v modernom štýle mala poskytnúť vedomosti detom tmavšej pleti. Súčasťou školy bol bazén, ktorý však nebol nikdy využity, pretože škola nemala dostať financí na jeho prevádzku. Také výmoženosť ako boli poskytnuté detom tejto školy, nenájdeme na žiadnej škole v meste. Sociálne zariadenia boli vybavené najmodernejšou technikou, ale iba „boli“.

V priebehu dvoch dní neostala po umývadlach na fotobunku ani pamiatka. Záchody a batérie boli tiež „výhodne“ rozpredané po celom meste. Tabule, ktoré boli zdravotne nezávadné, sa v škole dlho neohriali. Za pár dní získala vzdelávacia inštitúcia výzor vojnovu zničenej budovy. Predpokladám, že „usilovní študenti“ sa chceli vzdelať aj doma, asi preto ten úbytok vyučovacích pomôcok. Ale čo už.

Naši spoluobčania sú napriek všetkému neustále obmedzovaní, chcú sa ísiť stáť do Haagu, pretože sú im „odopierané“ základné ľudské práva. „My gadžovia“ ich obmedzujeme, ubližujeme im že vraj. Nedozíčime im trošku tepla, necháme ich žiť v neľudských podmienkach v špine a smrade. Nútime ich pohybovať sa po ich vlastných zvratkoch a ešte k tomu všetkému chceme, aby udržiavali poriadok. Prečo dopustíme, že ich malé deti žijú tak, ako žijú?

Dokedy budeme tolerovať príživníkov v našom malom štáte?

Prečo sa s chronicky neplatičmi jedná inak ako s obyčajnými občanmi? Nech sa zadlia slovenské rodiny, uvidia, ako dopadnú. Štát im neodpustí ani korunu z najmu, zaplatia aj s úrokmi.

Prečo by slušní občania mali dopĺňať na nejaké individuá vyskytujúce sa v našej republike?! Nám nikto nepomôže, nám neposkytne strechu nad hlavou.

Musíme sa postarať sami.

Budeme ešte dlho tolerovať chýbajúce poklony, dopravné značky? Chceme rozkradnutý štát?

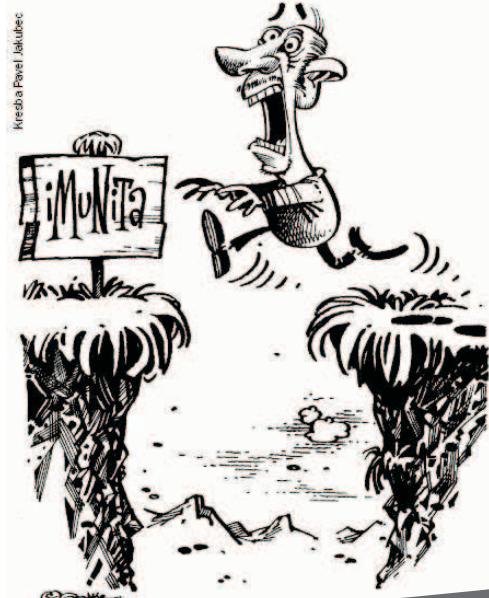
Poskytne niekoľko našim deťom školu, ktorá spĺňa európske kritéria? Nie! Tak sa konečne spomäťajme!

:katarína bokomlašková:zu3:

A takto si ja budem žiť (mini fejtónik)

Vtáčia chrípka nám zúri všade naokolo a tak som sa rozhodla, že chcem imunitu. Ale nie hocijakú, ale poslaneckú. A tak ma takto zavčas rána, prepadla istá vnema, že zo mňa bude poslankyňa (a ešte sa mi to aj rýmuje- miestami). Kľudne si môžem spôsobovať dopravné nehody, poprípade niekoho eliminovať (teda zabit') ak sa mi zachce a ešte ma aj zákon ochráni (lepšie ako Durex). Sem tam môžem spreneveriť' (och, aké nepekné to slovo, povedzme radšej v môj prospech utratíť) štátne peniaze, kúpim si moju vysnívanú vilu až haciendu (a to ani nemusím ísť k Vyvoleným), zopár okolitých ostrovov (na Slovensku nanajvýš tak Žitný, ne?), d'alej zo tri mercedesy (aká som ja skromná) a ak sa naštvetem, tak si kúpim aj niekoho s chromozómom Y (len tak reprezentatívne). Najhoršie na tom všetkom je asi to, že si budem musieť ustriehnuť hladinu alkoholu v mojej krvi (či opačne?). Tí „hore“ sa tak totiž plánujú rozhodnúť (kecy, kecy, kecy). Tak ja už končím túto banalitu, lebo si idem vymýšľať nejaké originálne heslo (napr. „Som tu pre vás“, alebo „Sloboda láska, pravda“) nenachádzajúce sa na každom druhom bilboarde. Ale najprv musím získať už vyššie spomínanú tetu imunitu a tak idem zháňať nejaké to ovocie (či iné stimulujúce potraviny) s dostatkom vitamínov... :andrea dudráková:zu2:

Slávik 2005

V prípade tejto diváckej ankety o najlepšie osobnosti slovenskej populárnej hudby by sa dalo o nej hovoriť ako o prestížnej. Nejde teraz len o veľkú médiálnu promokampaň k tejto akcii, ale aj o fakt, že o umiestnení interpretov rozhodujú samotní poslucháči. O tohtoročnom Sláviku by sa dalo filozoficky povedať, že sa zmenil aj nezmenil. Zmena prišla v podobe hned' niekoľkých ozivení. Okrem toho, že skoro všetci interpreti spievali naživo (čiže nie na playback), moderátorom bol netradične „uragánista“ Andy Kraus a miesto konania sa presunulo z bratislavského Istopolisu do Incheby, sa ako novinka pod pódiom objavilo regulérne o dušu ujíkajúce tínedžerské publikum, ktoré mohlo vo viacerých evokovať nejakú tú reláciu z MTV. Také menšie osvieženie priniesli aj dve úplne nové, odľahčené kategórie, z ktorých sa jedna víťazka dokonca odhodlala vyjsť na pódiu. Čo sa výsledkov týka, v záujme poslucháčov

excelovala najmä speváčka Zuzana Smatanová, ktorá si domov odnesla hned' tri ocenenia. A pri výsledkoch sa už dostávam k tomu, v čom sa Slávik nezmenil. Dalo by sa to charakterizovať jedným slovom: Elán. Zlatého slávika za skupinu ešte v histórii ankety nedostal nikto iný ako Elán. Nič proti Elánu, pre slovenskú hudbu spravili neskutočne veľa a majú aj zopár pekných piesní, ale máme tu skupinu ako maku, ktoré sa snažia preraziť a niektoré sú aj kvalitné. Aspoň že Jožo Ráz ako spevák skončil „až“ štvrtý. No čo, možno si chlapci z Elánu predplatili Zlatého slávika na ďalších desať rokov. V kategórii spevák si Zlatého slávika odnesol nesmrteľný zjav Meky Žbirka. Menšie faux pas sa stalo, keď počas vystúpenia Anety Langerovej viacero slovenských prominentov odkráčalo zo sály ktovie kam. Ale každopádne je dobré, že sa akcie tohto typu na Slovensku vôbec uskutočňujú. A aj Slávika 2006 si rád pozriem.

:dávid juck:

Zhodnotenie volieb VÚC

Volby naše každoročné...

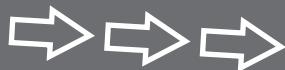
Len pred pár dňami sme boli svedkami, aj v našom regióne, historických druhých volieb do vyššieho územného celku, v našom prípade do Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK). Ich charakteristickou črtou bola veľmi nízka účasť voličov v prvom i druhom kole. V našom kraji sa z 538121 oprávnených voličov zúčastnilo volieb v prvom kole iba 84459 ľudí. Extrémne nízkú účasť možno zdôvodniť viacerými fenoménmi ako znechutenosť a apatia ľudí z celkovej politiky, korupčnými škandálmi práve v našom kraji, častými rôznymi vol'bami, ale aj pomerne nízkou vedomosťou o zmysle, možnostiach a kompetenciach ŽSK. Pritom práve oblasti zdravotníctva, stredných škôl, kultúry (múzeá, galérie, knižnice, osvetové strediská), dopravy, ciest, domovov dôchodcov či regionálneho rozvoja patria do pôsobnosti vyšších územných celkov. Prerozdeľujú sa tu doslova miliardy.

Od prvých slobodných volieb v roku 1990, keď sa konali len dvoje volieb parlamentné a komunálne, sa počet volieb zvýšil o ďalšie troje prezidentské, regionálne a do európskeho parlamentu. Nehovoriac už o tom, že prezidentské a regionálne (VÚC) voľby spravidla majú aj druhé kolo. Okrem toho sme boli za toto obdobie svedkami niekoľkých, s výnimkou jediného, neúspešných referend.

Vyše 300 kandidátov bojovalo o 57 poslaneckých mandátov v žilinskom krajskom parlamente. Každý okres má stanovený určitý počet poslancov (v podstate podľa počtu obyvateľov), ktorí ho zastupujú na regionálnej úrovni. Najviac poslancov je v okresu Žilina a to 13, naopak najmenej z okresu Turčianske Teplice a to len 1 poslanec. Kandidáti na poslancov zastupovali rôzne politické strany, hnutia či koalície. Neschýbali ani nezávislé kandidáti.

Zo známejších koalícii išlo o: KDH, SDKÚ, DS SMER-SD, SNS, HZD, ANO ĽS-HZDS, PSNS, ZSNS SF, SZS

Svojich kandidátov navrhli aj ďalšie parlamentné i mimoparlamentné strany a hnutia: SĽS, SOS, KSS, OKS, ZRS, ÚSVIT, DÚS a samostatnú skupinu tvorili už spomínaní nezávislí. Na predsedu ŽSK čiže žilinského župana ašpirovalo 7 kandidátov a to v abecednom poradí: J. Blanár, N. Klempalová, T. Michálek, A. Sočuvka, R. Szabó, S. Stetina, J. Tarčák.

Predvolebné kortešačky pritom mali rôznu podobu a fantázie sa medze nekladli. Isté zoskupenie napríklad zorganizovalo volebný autobus, ktorý prišiel do takmer každej dedinky či mesta. Ľudová hudba, trúnik vo forme borovičky, lepiči plagátov, megafón i predstavujúci sa kandidáti dotvárali kolorit predvolebnej nálady. Záujem l'udí však neboli veľký. Ďalší kandidáti sa zasa chceli pomestíť všetci na jeden bilboard, čo sa im sice podarilo, ale výsledný efekt sa ukázal rozpačitý. Iný kandidát si robil kampaň už niekedy od júla cez noviny i web stránku. Naopak z tej istej koalície si kandidát skvelým finišom vybojoval svoje mieste v krajskom parlamente. Isté zoskupenie neváhalo investovať do neistej záležitosti akými volby zvyčajne bývajú, niekoľko desiatok miliónov korún, ktoré napokon odniesli takpovediac „vody Váhu.“

Voliči sa však spravidla nerozhodujú len podľa kortešačiek, ale „zrátajú“ jednotlivým kandidátom ich dlhorocné pôsobenie v regióne, ich popularitu, všeobecnú známost' a konkrétné činy. Pod výsledok volieb sa okrem týchto kvalitatívno-morálnych aspektov podpísala aj na prvý pohľad triviálnosť počasie. Práve v hornatých častiach severozápadného Slovenska v sobotu 26. novembra 2005 začalo husto snežiť. Aj tento fakt sa do značnej miery podpísal pod slabú účast'. Najvyššia účasť bola v rodišku úradujúceho župana Jozefa Tarčáka na Orave. Najmladším regionálnym poslancom sa stal ešte len 28-ročný Ján Podmanický z Kysíc, ktorý tu získal najväčší počet hlasov zo všetkých kandidátov. Nie je žiadnym tajomstvom, skôr už pravidlom, že väčšina voličov je z radov tých skôr narodených.

V prvom kole boli zvolení poslanci ŽSK. Najväčšiu podporu získala koalícia KDH, SDKÚ, DS, ktorú bude v 57-člennom parlamente zastupovať 31 poslancov. Na druhom mieste skončila koalícia SMER-SD, SNS, HZD, ANO s počtom 15 poslancov. Po 5 poslancov bude mať koalícia ĽS-HZDS, PSNS, ZSNS a tiež aj nezávislý. Jeden mandát získala OKS. Hegemoniu poslancov HZDS spred štyroch rokov vystriedala tento raz pravcová koalícia. Nemožno však pozeráť na poslanecké kluby len cez straničné tričká, keďže neraz (alebo predovšetkým?) by práve rozhodujúcim kritériom malo byť spojenectvo a objektivita v záujme toho ktorého regiónu či už to sú Kysuce, Orava, Liptov, Turiec či Žilina s okolím.

Ked'že v prvom kole ani jeden z kandidátov na župana nezískal nadpolovicný počet odovzdaných hlasov, prví dvaja kandidáti, Juraja Blanára a Jozef Tarčák, postúpili do druhého kola konaného 10. decembra 2005. Pred rozhodujúcim druhým kolom sa kampaň priostrila, keď sa v médiách zverejnili rôzne kauzy. A ni to však nestačilo na dostatočnú mobilizáciu voličov. Napokon zvíťazil Juraj Blanár. Sláva víťazom, čest' porazeným.

:pavol holeštiak:zud:

P.O.BOX3 alebo

Ako je to so záujmom o vyučovanie cudzích jazykov na fakulte skutočne

Ked' som navštevoval základnú a strednú školu, učili nás hovoriť po rusky. Posledných šesnásť rokov primárne a sekundárne školstvo ponúka pestrejšiu paletu cudzích jazykov. Predpokladá sa tak, že dnešní dvadsaťroční, študujúci na vysokej škole nepotrebuju kurz cudzích jazykov.

Je to tak iba v ideálnych prípadoch. Realita je iná. Preto vysoké školy kurz cudzích jazykov v rámci všeobecného základu ponúkajú aspoň symbolicky, a neraď len formálne. Tak tomu bolo aj na našej fakulte, kým sa lektori cudzích jazykov nezačali búriť, že nebudú nikoho nasilu vyučovať, že študenti ignorujú jazykovú prípravu.

Riešením vzniknutej situácie bola ponuka jazykových kurzov pre skutočných záujemcov za poplatok. Po dvoch rokoch realizácie sme od tejto formy upustili pre malý záujem študentov.

Manažment fakulty hľadá nové formy jazykového vzdelenávania. Preto sme reagovali na výzvu MŠ SR z 21. marca 2005 podaním projektu Rozvoj základných zručností študentov fakulty, ovládanie cudzích jazykov, prostredníctvom odborného vzdelenávania. Jeho cieľom je rovinut' ovládanie cudzích jazykov u študentov fakulty zavedením špeciálnych vzdelenávacích kurzov, ktoré by sa uskutočňovali počas semestrov, alebo intenzívne počas prázdnin. V prípade, že by tento projekt bol podporený, očakávame na jazykové vzdelenávanie študentov špeciálmu dotáciu vo výške 8,3 mil. Sk. Predpokladáme, že každý študent si bude môcť vybrať z viacerých jazykov (anglický, nemecký, španielsky, francúzsky a taliansky) a z troch stupňov úrovne. Trvanie kurzu, počet vyučovacích hodín bude závisieť od počtu záujemcov o jazykové vzdelenávanie (40-80 hodín). Ak bude málo záujemcov, kurzy budú trvať dlhšie a naopak. Nuž uvidíme, ako je to so záujmom o cudzie jazyky na našej fakulte skutočne.

:peter olekšák:zux:
//písané pre zumag.sk

Duch(n)oviny

Výročie ukončenia

II. Vatikánskeho koncilu

Cirkev si 9. decembra pripomenula 40. výročie ukončenia II. Vatikánskeho koncilu. Koncil, ktorý

11. októbra 1962 otvoril pápež Ján XXIII., pred štyridsiatimi rokmi, 8. decembra 1965, slávnostne ukončil pápež Pavol VI. II. Vatikánsky ekumenický

koncil bol nepochybne „najväčšou cirkevnou udalosťou 20. storočia“, povedal o nom pápež

Benedikt XVI.

:RV:

Saleziáni sa dištancovali od Nazaretu a Betánie

Saleziánska rehoľa sa dištancovala od hnutí Nazaret a Betánia, ktoré založil jej člen Ján Beňo. Reagovala tak na spoločné vyhlásenie všetkých diecéznych biskupov na Slovensku. „Hnutia neboli počas svojej činnosti prijaté do saleziánskej rodiny a ich duchovnosť nebola uznaná ako súčasť charizmy dona Bosca,“ vyhlásil provinciálny predstaviteľ Štefan Turanský v dokumente zverejnenom 1. decembra.

:TK KBS:

Príručka na lectio divina

Na meditativné čítanie Svätého písma, ktoré odporučili slovenskí biskupi v adventnom pastierskom liste, slúži aj brožúra Katolíckeho biblického diela. Ako informoval jeho riaditeľ Anton Tyrol, praktická príručka má 25 strán formátu A6 a stojí 10 korún. Objednať si ju možno telefonicky alebo faxom na čísle 052/7757047, mobilom na čísle 0915/909914 alebo e-mailom na adresu svit@kbd.sk.

:TK KBS:

Vatikán takmer zakázal Hitlerov „Mein Kampf“

„Katolícka cirkev stála v 30. rokoch 20. storočia krátko pred zákazom Hitlerovej knihy Mein Kampf.“

Z nezistených dôvodov však pápežskí cenzori pred posledným krokom zaváhali,“ povedal cirkevný historik z nemeckého Münsteru Hubert Wolf na vedeckom sympóziu v Berlíne o cenzúre kníh Katolíckej cirkvi a o „Indexe zakázaných kníh“. Wolf dostal r. 1992 ako prvý vedec prístup do Vatikánskych archívov inkvizície.

Spolu s ďalšími historikmi prezentoval teraz výsledky svojej práce.

:TK KBS:

Dlhá sukňa, bledé líčka, jedným slovom...
...katolíčka II

Drahí priaznivci mojej rubriky Duch na KU! Po megaúspechu predminulej časti o „katolíčkach, čajkách, drsňáčkach a ženách“ som sa rozhodla pozdvihnúť vaše skormútené hlavy a dodáť pokračovanie. Nemohli ma predsa nechať ľahostajnou tie tišický listov, dlhé rady čakajúce na autogram a dobrovoľné finančné zberierky na moje konto.

Nech vás Boh žehná!

Takže.... A je tu vyhodnotenie profilov z predminulého čísla! Vyhráva možnosť..... Trošku napäť. Áno... 5, 4, 3, 2, 1.. možnoooooošť D ako BeneDikt XVI.! Preto milé dámy, ak chcete pokračovať v hľadaní svojej identity, čítajte d'alej!

Už teda vieme, ako by mala tá „žena“ asi vyzeráť. Dnes pôjdeme trochu hlbšie do našej originality. Najdôležitejšie je nájsť svoje srdce a pravdu o sebe.

Pokora znamená prijať pravdu o sebe: Som krásna

Milé dámy, pre Boha je určite veľkým pôžitkom pozeráť sa na svet a vidieť toľko krásnych ľudí. Na sto percent ti milá dáma zaručujem (mením na 2. os. sg., aby to bolo osobnejšie; info u žiakov na ZŠ, hodina slovenčiny), že si krásna, že dovidenia. Boh nestvoril škaredú ženu. Žena sa robí škaredou sama. Preto ty si krásna. Problém je v tom, že si to ešte neodhalila. A problém je v tom, že svet nám dáva ideál krásy. Ale povedzme si otvorene, chutí všetkým špenať? Majú všetci radi bielu farbu? Páčia sa všetkým štíhle dámy ako konvalinka? Alebo všetkým plné

ako ruža? (prievranie som prebrala od Jožka Maretu gréckokatolíckeho knáza) No nie! Aj tebe sa nepáči určitý druh chlapa a iné sú z neho paf. Tak si prestaň konečne myslieť, že musíš vyzeráť tak alebo onak, pretože muž, ktorého ti pripravil Boh, na teba čaká a ty sa mu budeš páčiť najviac na svete. A objektívne. No nie je to úžasné zistenie? Je tu len jedna podmienka, aby si sa nepomýlia - milovať Boha nadovšetko.

Napríklad ja - vyzerám teraz ako obrázok. Nie som ešte dokonala, to až za chvíľu, ale to si ma mala vidieť na strednej. Vlasy na ježka, furt len gate a čierna farba, komplexy zo svojej postavy... Čo to spôsobuje? Skús si na chvíľu sadnúť, zavolať Boha na kus reči a opýtať sa ho, či to mysel vážne s tvojimi nohami, s tvojím poprsím, s farbou a kvalitou tvojej hrivy, s farbou a kvalitou tvojich zubov, s tvojím plným zadočkom, s plnosťou tvojich pier a bruška, so šírkou alebo útlostou tvojich bokov, s tvojou výškou, s veľkosťou tvojich ušiek a chodidla, s dĺžkou tvojich prstov a krku, s kvalitou tvojej pokožky, s tými malými či veľkými očkami a ich farbou, atď..

Dalej sa asi nedostaneš, ak neuveríš tomu, že Boh ťa takúto chcel, a že tak je to dobre a ten pravý bude z toho v siedmom nebi. Ver mi, že ty tiež. Pretože Boh ťa tvaroval ešte v lone tvojej matky a chcel ťa presne takúto a takáto si neuveriteľne krásna. Nemusíš sa s nikým porovnávať, si originál. Čo ťa potom, čo si myslia ostatní.

Ty zdvihni hlavu.

Ak uveríš tomu, že si krásna, prejaví sa to na tvojom vzhľade. Každý si to všimne. Pravda o tebe ťa oslobodí. Budeš žiať. Potom môžeš začať skúšať, čo ti najviac pristane. Neboj sa vytrácať z radu a obliecť si to, na čo máš chut'. Si slobodná a krásna. Chceš sa obliecť veľmi farebne?

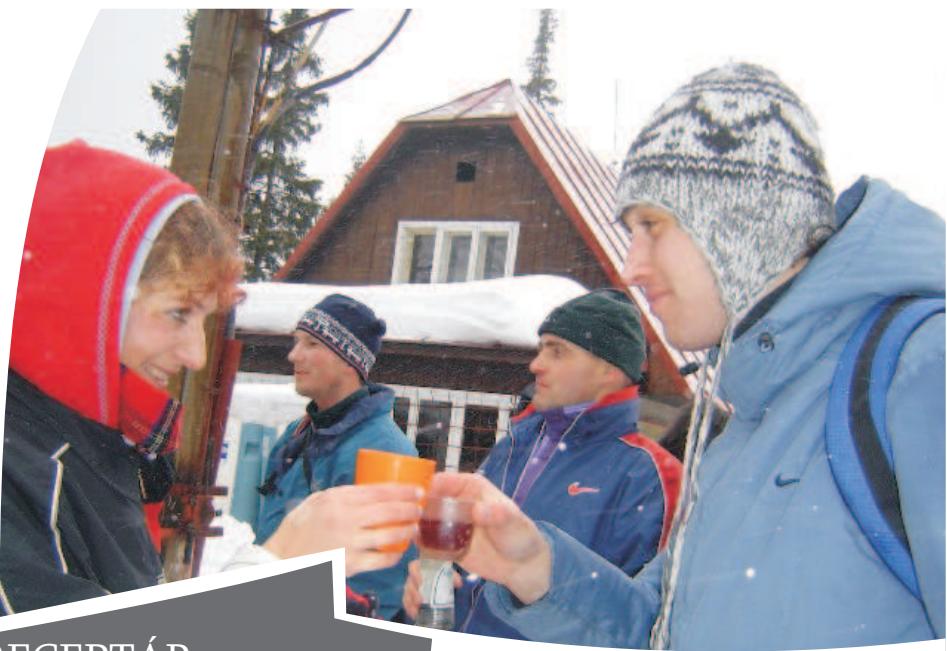
Tak sa obleč! Chceš sa namaľovať? Tak sa namaľuj!

Chceš vyskúšať sukňu? Skús to!

Jeden Boží človek raz povedal, že žena sa má obliekať cudne a podľa chuti svojho manžela. Ak máš teda priateľa, nech ti povie, v čom sa mu najviac páčiš. V ružovom negližé sa mu však ukáž radšej až počas svadobnej noci.

Dámy, takže úsmev na tvári a chod'te všetkým ukázať, že viete, že ste krásna.
:monika kureková:

RECEPTÁR (moja oddychôfka)

Zimná hmotnosť

S blížiacimi sa Vianocami a zimou väčšina ľudí na Slovensku pribera. Jedným slovom sa zaobaľuje. 62 percentám nášho obyvateľstva v zimnom období chutí jest', konzumovať jedlo viac než po iné ročné obdobia. Tvrďa to dlhodobé štatistiky Štatistického úradu a takisto Slovenská komora zubných lekárov. I preto slovenskí lekári odporúčajú používať dentálnu nit' trikrát denne, medzi sviatkami dokonca štyrikrát. Možno sa niektorí z nás zo svoje postavy v tomto ročnom období hanbíme a v tejto súvislosti zbytočne nenavštievujeme verejných zariadení, akými sú napríklad plavárne, sauny, termálne kúpaliská. Avšak vyššia hmotnosť' našich maličkostí má i svoje výhody.

Na pol'adoviciach našich zasnežených cest druhej triedy, autá, v ktorých sa vezieme na vozovku dobre priliehajú, čím sa znižuje riziko smyku, či dopravnej nehody. Kto lyžuje alebo sa rád sánkuje, vie, že s našou vyššou hmotnosťou dosiahneme závratné rýchlosťi i bez toho, aby sme skíznice voskovali parafinom značky SWIX alebo sviečkami, ktoré nám ostali ešte z dušičiek. V neposlednom rade je takisto výhodou vyššená vrstva tuku pod našou dermou, ktorý chráni pred podchladením i v tých nižších teplotách a vyšších nadmorských výškach našich Štefanských výstupov. Je fajn sa dobre najest' a na zimu sa zaobalíť. Odporúča to i váš zubný lekár.

Chorizo

Každý z nás už určite zabíjal. Nemyslím tým, že sme sa prehrešili voči jednému z hlavných Božích prikázaní, to nie, ale mám na mysli odchod 250 kilového Fredyho do prasacieho neba za pomocí mäsiara zo susedstva a našej asistencie. Zabíjačka je spojená so skorým vstávaním, smradom obhorenej srsti našho miláčika, jeho kopytami, neodmysliteľnou pálenkou, výrobou tých najchutnejších jaterníc, škvariek, či klobás. Chcel by som preto podľať všetkým prasatám hlavne za klobásy, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou našich pokrmov, jedál. Klobása je jedným z najväčšejších mäsových výrobkov nielen u nás, ale i v Európskej únii. Preto mi napadlo zájsť na zabíjačku do jednej z členských krajín.

Vybral som si Španielsko. Jednou z vychýrených oblastí španielskej klobásy je oblasť kantábrijských Kordiller na severe krajiny. Išiel som. Ľudia si na vstávanie nepotrpelí. Všetko začalo o deviatej dopoludnia, keď sa okolo chlieva dvojmetrákového Francisca zišla rodinka Navarrovcov. Priebeh usmrtenia i proces výroby bol podobný tomu nášmu. Rozdiel bol v ich pitnom režime pijú totiž Cubalibres, čo je miešaný nápoj vybraného alkoholu s nealkom, ako je napríklad Kola či Fanta. Malý rozdiel bol i v tom, že sa Španieli nevyhli svojej povestnej sieste, a tak od Francisca tesne pred výrobou jaterníc (morcillas) a klobás (chorizos) odšli. Najedli sa, napili, pozreli 264. diel mexickej telenovely Frijolito, o ktorú momentálne súperia u nás TV Markíza s konkurenčnou STV. Po sieste návrat k rozoberenému a finišujúcej práce až okolo jedenastej večer. Neskôr Cubalibres a siesta avšak už bez Francisca. Dospel som k záveru, že Španieli sa pri práci nikam neponáhľajú. O to chutnejšia je aj ich klobása klobása rodiny Navarrovcov.

Dnes české Cmundo

Pred dvomi týždňami som sa zúčastnil kultúrno-poznávacieho výletu v Prahe, ktorý sa konal pod záštitou Mgr. Dvorského, ktorému by som chcel i touto cestou podľať za skutočný zážitok v hlavnom meste našich západných susedov. Vďaka ním vopred vytipované reštaurácie som mal príležitosť ochutnať český pokrm zvaný Cmundo.

Na prípravu českého Cmunda do nákupného košíka potrebujeme:

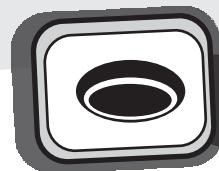
- 5 kg zemiakov (švábku - pre Oravcov)
- dve vajcia
- múku
- cesnak
- majoránku, rascu
- olej
- kapustu

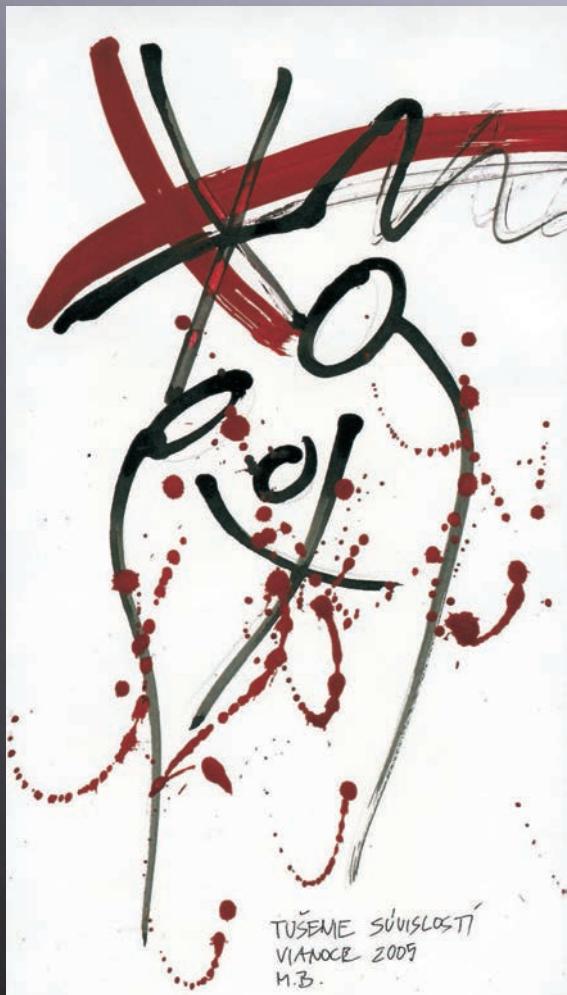

Postup prípravy:

Očistíme nakúpené, alebo zozbierané zemiaky (švábku). Skôr než natrieme spolužiaka za rozbité okno na záchodoch druhého poschodia univerzity, natrieme očistené hľuzy (švábku). Pridáme múku, vajcia, rascu, majoránku, čokoľvek. Všetko primerane - samozrejme. Rozohrejeme jednu z dvoch fungujúcich platničiek polyfunkčného sporáka dievčenského internátu. Do panvice nalejeme olej, v ktorej o malú chvíľu vyprážime Cmundo (švábco - pre Oravcov, Slováci poznajú tento český termín pod slovom placka). Cesto opatne vkladáme do oleja na panvicu v tvare medailónov, srdiečok, obláčikov, podľa chuti. Obraciame, vyberáme a dávame možnosť d'ľaďom Cmundom (švábco, plackám). Hotové Cmundá (švábco, placky) konzumujeme za teplého stavu, príčom ich môžeme doplniť vopred udusenou (uškrtenu) kapustou. Všetkým tým, ktorí frčia na delenej strave, odporúčam jest' samotné placky vo vlastnej izbe a kapustu znova v inej miestnosti. Dobrú chut'!

:dušan petričko:

Radosť a nádej,
láska, múdrost a pokoj
zo slávenia
Narodenia Pána
nech Vás sprevádzajú
po všetky milostiplné dni
vianočné 2005
i v novoročí 2006.

doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc., m. prof. KU.
dekan
Filozofickej fakulty
Katolíckej univerzity v Ružomberku

Dovoľujeme si Vás pozvať na
Slávnostné otvorenie a požehnanie
nového učebňového traktu FF KU
v utorok 10. januára 2006

s programom

9.30

Slávnostná sv. omša
v Univerzitnom kostole sv. Rodiny

11.00

Požehnanie

12.00

Agapé

Prosíme o potvrdenie účasti
dekanat@fphil.ku.sk
Hrabovská 1, 03401 Ružomberok
<http://fphil.ku.sk>

